

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี

FACTORS AFFECTING THE SAVINGS OF CASUAL EMPLOYEES IN
PATHUM THANI PROVINCE

พัชรี ลิทธิโอฬารสกุล

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการทั่วไป

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี

พัชรี ลิทธิโอฬารสกุล

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการทั่วไป

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เกิดจากการค้นคว้าและวิจัย ขณะที่ข้าพเจ้าศึกษาอยู่ในคณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ดังนั้นงานวิจัยในการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ถือเป็น
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และข้อความต่างๆ ในการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีการคัดลอกหรือนำงานวิจัยของผู้อื่นมานำเสนอในชื่อของข้าพเจ้า

This independent study consists of research materials conducted at Faculty of
Business Administration, Rajamangala University of Technology Thanyaburi and hence
the copyright owner. I hereby certify that the independent study does not contain any
forms of plagiarism.

.....
พัชร ลิทธิโอฬารสกุล
(พัชร ลิทธิโอฬารสกุล)

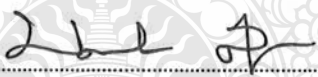

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี
Factors Affecting the Savings of Casual Employees in Pathum
Thani Province
ชื่อ - นามสกุล นางสาวพัชรี สิทธิโอฬารสกุล
วิชาเอก การจัดการทั่วไป
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์มะดาโอะ สุธลง, ปร.ด.
ปีการศึกษา 2565

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์เชาว์ โรจนแสง, Ed.D.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงพร พุทธวงศ์, ปร.ด.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มะดาโอะ สุธลง, ปร.ด.)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นารถพี ต้นโช, ปร.ด.)

วันที่ 5 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2565

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวพัชรี สิทธิโอฬารสกุล
วิชาเอก	การจัดการทั่วไป
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มะดาโอะ สุหลง, ปร.ด.
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ แรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที่แบบอิสระ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสมการถดถอยเชิงพหุ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ออมเงินเฉลี่ยต่อเดือนที่ไม่แน่นอนและไม่มีกำหนดการออมเฉลี่ยต่อเดือนโดยแต่ละเดือนจะออมตามเงินที่เหลือ ด้านรูปแบบการออมส่วนใหญ่จะออมโดยฝากเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ และเป้าหมายการออมที่สำคัญที่สุดคือเพื่อสำรองไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน ส่วนผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมเฉลี่ยต่อเดือนของแรงงานนอกระบบต่างกัน ส่วนเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และจำนวนบุตรที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมเฉลี่ยต่อเดือนไม่ต่างกัน 2) ปัจจัยเศรษฐกิจด้านระดับราคาสินค้า มีผลต่อการออมเฉลี่ยต่อเดือน ส่วนรายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย ไม่มีผลต่อการออมเฉลี่ยต่อเดือนของแรงงานนอกระบบ และ 3) ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสาขา สถาบันการเงิน และเป้าหมายการออม มีผลต่อการออมเฉลี่ยต่อเดือน ส่วนสิ่งจูงใจและการโฆษณาไม่มีผลต่อการออมเฉลี่ยต่อเดือนของแรงงานนอกระบบ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การออม พฤติกรรมการออม แรงงานนอกระบบ

Independent Study Title	Factors Affecting the Savings of Casual Employees in Pathum Thani Province
Name – Surname	Miss Phatcharee Sittioransakun
Major Subject	General Management
Independent Study Advisor	Assistant Professor Madaoh Sulong, Ph.D.
Academic year	2022

ABSTRACT

The aims of this study were to study the saving behavior of casual employees in Pathum Thani province, and to examine the factors affecting the savings of casual employees in Pathum Thani province.

The sample group used in this study comprised 400 casual employees in Pathum Thani province. The research instrument used to collect data was a questionnaire. The statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard deviation, independent sample t-test, one-way ANOVA, and multiple regression analysis at a statistically significant level of .05.

The study results indicated that most casual employees' savings behaviors indicated making uncertain average monthly savings, not setting their average monthly savings goal, and having monthly savings determined by the remaining money. In terms of saving methods, most of them saved by depositing money into a savings account while the most important savings goal was emergency reserves. The results of hypothesis testing revealed that: 1) difference in personal factors of age affected the average monthly savings of casual employees differently whereas differences in gender, educational level, marital status, occupation, and the number of children had no effect on average monthly savings; 2) the economic factors in the dimension of product prices level influenced average monthly savings while income, consumption, and interest rates had no effect on the average monthly savings of casual employees; and 3) social factors including the number of branches of financial institutions and savings goals affected average monthly savings whereas the dimensions of motivation and advertising had no impact on the average monthly savings of casual employees at a statistically significant level of .05.

Keywords: savings, saving behaviors, casual employees

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษา ค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะดาโอะ สุหลง ที่สละเวลาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้สารนิพนธ์ ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชา บ่มเพาะจนผู้วิจัยสามารถนำเอา หลักการมาประยุกต์ใช้และอ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ แร่งงานนอกระบบประกันสังคมในเขตจังหวัดปทุมธานีทุกท่านที่ให้ ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามงานวิจัยในครั้งนี้

และสุดท้ายขอขอบคุณเพื่อน ๆ MGY63 ทุกคนที่คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจที่ดีช่วงเวลาของการศึกษาและการทำวิจัย

พัชรี สิทธิโอฬารสกุล

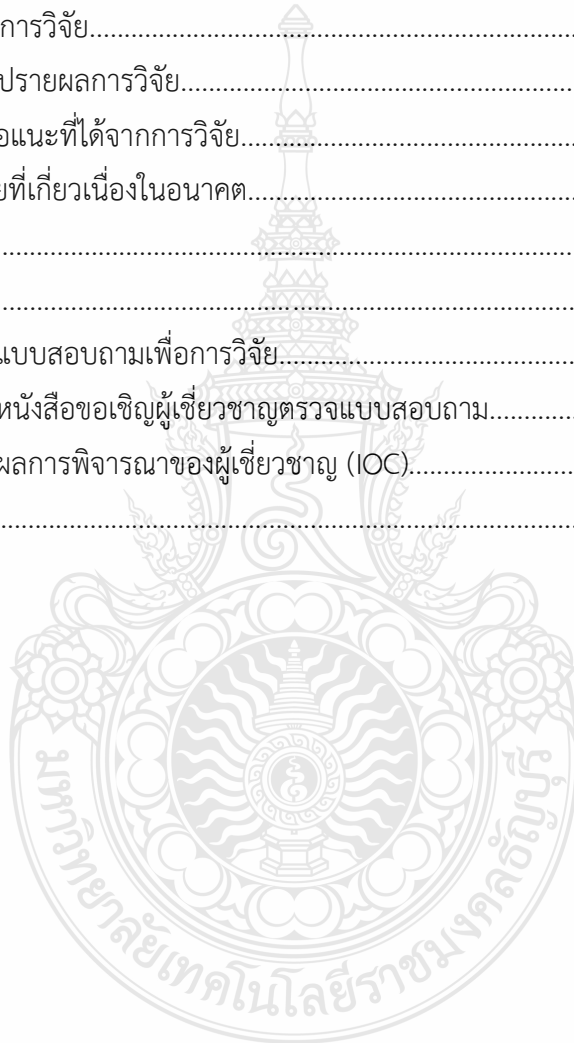

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(10)
สารบัญภาพ.....	(11)
บทที่ 1 บทนำ.....	12
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	12
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	14
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	14
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	14
1.5 คำจำกัดความในการวิจัย.....	15
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	17
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	18
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม.....	19
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม.....	25
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน.....	30
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	62
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	62
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย.....	64
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	65
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต.....	66
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	70
ภาคผนวก ข หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม.....	75
ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (IOC).....	79
ประวัติผู้เขียน.....	82

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนการแบ่งชั้นภูมิของประชากรและกลุ่มตัวอย่างของแรงงาน นอกระบบประกันสังคมในเขตจังหวัดปทุมธานี.....	37
ตารางที่ 3.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	40
ตารางที่ 4.1 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล.....	44
ตารางที่ 4.2 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละการจัดสรรเงินออม.....	45
ตารางที่ 4.3 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละประมาณเงินออม.....	46
ตารางที่ 4.4 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละวัตถุประสงค์การออม.....	46
ตารางที่ 4.5 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละระยะเวลาการออม.....	47
ตารางที่ 4.6 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละรูปแบบการออม.....	47
ตารางที่ 4.7 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละเหตุผลการออม.....	47
ตารางที่ 4.8 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละแนวโน้มการออม.....	48
ตารางที่ 4.9 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละการเปรียบเทียบเพศกับประมาณ การออม.....	48
ตารางที่ 4.10 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละการเปรียบเทียบอายุกับประมาณ การออม.....	49
ตารางที่ 4.11 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละการเปรียบเทียบการศึกษากับประมาณ การออม.....	50
ตารางที่ 4.12 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละการเปรียบเทียบสถานภาพกับประมาณ การออม.....	51
ตารางที่ 4.13 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละการเปรียบเทียบอาชีพกับประมาณ การออม.....	52
ตารางที่ 4.14 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละการเปรียบเทียบจำนวนบุตรกับประมาณ การออม.....	53
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย ด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออม.....	54
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย ด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออม.....	55
ตารางที่ 4.17 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างที่ส่งผลต่อการออมของแรงงาน นอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามเพศ.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างที่ส่งผลต่อการออมของแรงงาน นอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามอายุ.....	56
ตารางที่ 4.19 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างที่ส่งผลต่อการออมของแรงงาน นอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	57
ตารางที่ 4.20 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างที่ส่งผลต่อการออมของแรงงาน นอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามสถานภาพ.....	57
ตารางที่ 4.21 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างที่ส่งผลต่อการออมของแรงงาน นอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามอาชีพ.....	57
ตารางที่ 4.22 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างที่ส่งผลต่อการออมของแรงงาน นอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามจำนวนบุตร.....	58
ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยด้านเศรษฐกิจได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ยและระดับราคาสินค้ากับการออมเฉลี่ยต่อเดือน.....	58
ตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์การถดถอยสมมติฐานในภาพรวมของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ยและระดับราคาสินค้ากับการออม เฉลี่ยต่อเดือน.....	59
ตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ยและระดับราคาสินค้ากับการออมเฉลี่ยต่อเดือน.....	59
ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสถาบันการเงิน เป้าหมายการออมและสิ่งจูงใจและการโฆษณากับการออมเฉลี่ยต่อเดือน.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์การถดถอยสมมติฐานในภาพรวมปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสาขาสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม และสิ่งจูงใจและการโฆษณา กับการออมเฉลี่ยต่อเดือน.....	60
ตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสาขาสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม และสิ่งจูงใจและการโฆษณากับการออมเฉลี่ยต่อเดือน.....	60
ตารางที่ 4.29 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อ การออมต่างกัน.....	61
ตารางที่ 4.30 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยเศรษฐกิจส่งผลต่อการออมและสรุปผลการ ทดสอบสมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านสังคมส่งผลต่อการออม.....	61

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 ร้อยละของแรงงานในระบบและนอกระบบจำแนกตามกลุ่ม ทางเศรษฐกิจ พ.ศ2563.....	13
ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	17
ภาพที่ 2.1 กราฟทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้สมบูรณ์.....	20

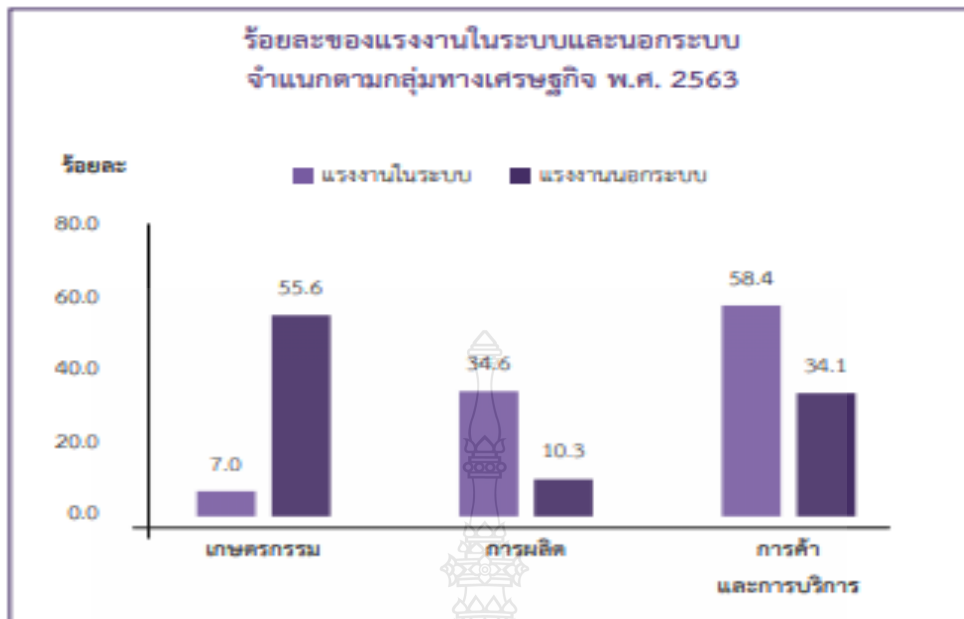
บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการสำรวจการออมของครัวเรือนในประเทศไทย พบว่าครัวเรือนที่มีการออมร้อยละ 74.1 และครัวเรือนที่ไม่มีการออมร้อยละ 25.9 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ในประเทศไทยมีการออมเงิน ด้านการจัดสรรเงินออมภาคครัวเรือนพบว่านำเงินที่ได้รับไปใช้จ่ายก่อน แล้วหากมีเงินเหลือจะนำไปเก็บออมคือร้อยละ 34.0 ครัวเรือนที่มีการแบ่งเงินออกก่อนที่จะนำไปใช้ร้อยละ 20.1 โดยการจะสรรเงินออมอย่างจริงจังมีสัดส่วนที่น้อยที่สุดและครัวเรือนในประเทศไทยส่วนใหญ่ไม่มีการจัดสรรเงินออม ส่วนด้านการเลือกใช้ในการเก็บออม วิธีที่ครัวเรือนเลือกใช้ในการเก็บออม คือ เก็บเป็นเงินสดร้อยละ 75.4 เก็บเงินในบัญชีร้อยละ 54.5 ฝากเงินในสหกรณ์และกลุ่มออมทรัพย์ร้อยละ 19.3 ให้คนในครอบครัวเก็บ แทนร้อยละ 12.0 ลงทุนในผลิตภัณฑ์ทางการเงินร้อยละ 3.1 และเก็บออมรูปแบบอื่นร้อยละ 2.8 ส่วนด้านวัตถุประสงค์การออมเงิน พบว่า ครัวเรือนส่วนมากมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามเกษียณอายุ ถัดมาคือเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563)

ประเทศไทยยังพบว่ามีความเหลื่อมล้ำของแรงงานนอกระบบจำนวนมากโดยผลการสำรวจในปี 2563 พบว่าจำนวนผู้ที่มีงานทำทั้งหมด 37.9 ล้านคน เป็นแรงงานนอกระบบ 20.4 ล้านคน หรือร้อยละ 53.8 และที่เหลือเป็นแรงงานในระบบ 17.5 ล้านคน หรือร้อยละ 46.2 เมื่อแบ่งแรงงานนอกระบบตามเพศ จะพบว่าจำนวนแรงงานนอกระบบเพศชายมีมากกว่าจำนวนแรงงานนอกระบบเพศหญิง คือ เพศชาย 11.2 ล้านคน เพศหญิง 9.2 ล้านคน ส่วนแรงงานนอกระบบมีทำงานอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คือ ร้อยละ 35.2 รองลงมาเป็นภาคกลางร้อยละ 23.0 ภาคเหนือร้อยละ 21.1 ภาคใต้ร้อยละ 14.0 และ กรุงเทพมหานคร มีแรงงานนอกระบบน้อยที่สุดร้อยละ 6.7 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563) แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ประกอบอาชีพภาคเกษตรกรรม ภาคการค้าและบริการ ภาคการผลิต ดังภาพที่ 1.1 ซึ่งแรงงานนอกระบบมักประสบปัญหาหลายด้าน ได้แก่ ปัญหาค่าตอบแทนที่ต่ำและไม่แน่นอน ไม่มีสวัสดิการ และสภาพแวดล้อมการทำงานไม่ปลอดภัย การที่แรงงานประสบปัญหาเหล่านี้เนื่องจากแรงงานนอกระบบไม่มีหลักประกันสังคมที่ได้จากที่ทำงานและไม่ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายแรงงาน ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการเนื่องจากแรงงานนอกระบบกลุ่มนี้เป็นส่วนสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของสังคมและเป็นภูมิคุ้มกันให้แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ (แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ, 2554) โดยกระทรวงแรงงานได้ดำเนินการดูแล ส่งเสริม และคุ้มครองแรงงานนอกระบบ

ภาพที่ 1.1 ร้อยละของแรงงานในระบบและนอกระบบจำแนกตามกลุ่มทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2563
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จังหวัดปทุมธานีหลายพื้นที่เปลี่ยนเป็นพื้นที่การค้า การลงทุนและเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่รองรับการขยายตัวในด้านอุตสาหกรรมและเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรที่อพยพมาจากทุกภาคของประเทศ โดยจังหวัดปทุมธานีนั้นมีศักยภาพสูงและสามารถรองรับการพัฒนาเมืองที่เติบโตอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต ต้นทุนการผลิต ทัศนคตินายจ้างและผู้ใช้แรงงาน ซึ่งเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาวะด้านแรงงาน เช่น รูปแบบการจ้างงาน การเคลื่อนย้ายแรงงาน ฝีมือแรงงาน และมาตรฐานแรงงาน โดยข้อมูลแรงงานในจังหวัดปทุมธานี ไตรมาส 4 ปี 2563 พบว่าผู้มีงานทำอยู่ในแรงงานนอกระบบมีจำนวน 275,399 คน ทั้งนี้แรงงานนอกระบบเหล่านี้จะทำงานนอกภาคเกษตรเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 209,710 คน ร้อยละ 76.14 ซึ่งกลุ่มนอกภาคเกษตรนี้ เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่าอุตสาหกรรมที่มีจำนวนแรงงานนอกระบบสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การขายส่ง การขายปลีก จำนวน 75,122 คน ร้อยละ 35.82 รองลงมาเป็นที่พักรแรมและบริการด้านอาหาร 43,120 คน ร้อยละ 20.56 และการก่อสร้าง 34,110 คน ร้อยละ 16.26 (สำนักงานแรงงานจังหวัดปทุมธานี, 2564)

ซึ่งแรงงานนอกระบบเหล่านี้ไม่ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายแรงงานและไม่มีหลักประกันสังคมซึ่งหากแรงงานเหล่านี้ประสบปัญหา เช่น ด้านการเจ็บป่วย การเลิกจ้าง และการเกษียณอายุการทำงาน ซึ่งหากแรงงานนอกระบบไม่มีการวางแผนทางการเงินหรือการเก็บออมจะส่งผลให้เกิดปัญหาทางการเงิน โดยแรงงานนอกระบบเหล่านี้เมื่อมีอายุที่เพิ่มขึ้นจนเกษียณอายุการทำงานไม่สามารถทำงานหารายได้เพื่อเลี้ยงตนเองได้จะทำให้ประสบปัญหาทางการเงินเพราะหากแรงงานนอกระบบไม่มีการวางแผนด้านการเงินที่ดี จะส่งผลทำให้ขาดความมั่นคงทางการเงินและไม่มีรายได้ในการดำเนินชีวิตหลังการเกษียณอายุ ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านการดำรงชีพต้องเป็นภาระต่อลูกหลาน

สังคม และภาครัฐที่ต้องช่วยเหลือเกื้อกูล เพราะแรงงานนอกระบบเหล่านี้ไม่มีบ้านอยู่หรือบำเหน็จหรือหากแรงงานนอกระบบได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจนไม่สามารถทำงานได้ และการเลิกจ้างจะส่งผลให้แรงงานนอกระบบขาดรายได้ไม่มีเงินใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวัน จะทำให้เกิดปัญหาทางการเงินอาจส่งผลเสียถึงการกู้ยืมเงินนอกระบบทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ดังนั้นการออมจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับแรงงานนอกระบบเพราะหากมีการวางแผนการออมและการวางแผนทางการเงินที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยการบริหารการใช้จ่าย แบ่งเงินออม และเงินลงทุนจะส่งผลให้มีความมั่นคงทางการเงินและมีเงินใช้จ่ายเพื่อการดำเนินชีวิตตอนเกษียณอายุและตอนขาดรายได้จากการทำงาน ซึ่งจะลดการเป็นภาระต่อลูกหลาน สังคม ภาครัฐ ดังนั้นจึงศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมเพื่อให้ภาครัฐสนับสนุนและส่งเสริมการออมเงินของแรงงานนอกระบบ

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นความสำคัญของการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบเพราะแรงงานนอกระบบเหล่านี้ไม่มีหลักประกันสังคมใด ๆ ทำให้ได้รับผลตอบแทนที่ต่ำหรือไม่มี ความมั่นคงทางรายได้ ซึ่งหากแรงงานนอกระบบเหล่านี้มีการจัดการวางแผนทางการเงินและการออมที่ดีจะสร้างความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งจะได้ดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพไม่เป็นภาระต่อภาคสังคมและรัฐบาล

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี
- 1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี

1.3 สมมติฐานการวิจัย

- 1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และจำนวนบุตรที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมต่างกัน
- 1.3.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย ระดับราคาสินค้าส่งผลต่อการออม
- 1.3.3 ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสาขาสถาบันการเงิน เป้าหมายการออมสิ่งจูงใจและการโฆษณา ส่งผลต่อการออม

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี จำนวน 275,399 คน (สำนักงานแรงงานจังหวัดปทุมธานี, 2564)
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 ตัวอย่าง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และจำนวนบุตร

2.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย ระดับราคาสินค้า

2.1.3 ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสาขาสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม สิ่งจูงใจและการโฆษณา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การออมเฉลี่ยต่อเดือน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยใช้ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ กรกฎาคม - พฤศจิกายน 2564

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

การออม หมายถึง เงินที่เหลือจากการใช้จ่ายในปัจจุบันโดยเก็บสะสมไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคตตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ หรือไว้ใช้ยามฉุกเฉิน โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบเงินสดและการฝากธนาคาร การออมจะมีผลตอบแทนที่ต่ำและความเสี่ยงน้อย

พฤติกรรมการออม หมายถึง การดำเนินการจัดสรรด้านการออมเงินตามลักษณะแต่ละบุคคล ได้แก่ จำนวนเงิน รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม

รายได้ หมายถึง รายได้ที่ได้รับการทำงาน เช่น เงินเดือน หรือผลตอบแทนจากสิ่งที่ลงทุน

การบริโภค หมายถึง การใช้จ่ายเงินไปกับการบริโภคหรือซื้อสิ่งของต่างๆ

อัตราดอกเบี้ย หมายถึง ผลตอบแทนหรือรายได้ที่ได้รับจากการออมเงิน

ระดับราคาสินค้า หมายถึง ภาวะที่ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปเพิ่มสูงขึ้นหรืออัตราเงินเฟ้อ

สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันที่ทำหน้าที่ให้บริการทางการเงิน เช่น การรับฝาก-ถอนเงิน การให้สินเชื่อ การรับชำระเงิน และธุรกรรมทางการเงินอื่น ๆ ตามที่ได้รับอนุญาตแก่ลูกค้าไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไป บริษัท ห้างร้าน หรือหน่วยงานราชการ (ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย, 2551)

เป้าหมายการออม หมายถึง วัตถุประสงค์หรือเหตุผลในการออมเงิน

รูปแบบการออม หมายถึง ลักษณะการออมโดยแบ่งออกประเภทได้ ดังนี้ (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง)

1. การออมเงินกับธนาคาร

1.1 การออมประเภทสะสมทรัพย์

1.2 การออมประเภทออมทรัพย์

1.3 การออมประเภทฝากประจำ

2. การออมเงินกับสถาบันการเงินอื่น

3. การซื้อสลากออมสินพิเศษ

4. การซื้อพันธบัตรรัฐบาล
5. การทำประกันชีวิต
6. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

โฆษณาและจูงใจ หมายถึง นโยบายส่งเสริมพฤติกรรมการออมไม่ว่าจะเป็นสถาบันการเงินหรือภาครัฐ

จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง การประมาณการจำนวนเงินออมเฉลี่ยแต่ละเดือนของแรงงานนอกระบบประกันสังคม

แรงงานนอกระบบ หมายถึง ผู้ที่ทำงานแต่ไม่ได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายหรือไม่ได้รับหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563)

แรงงานในระบบ หมายถึง ผู้มีงานทำที่ได้รับความคุ้มครองหรือหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน ได้แก่ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563)

1. ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น

2. ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ

3. ครูใหญ่หรือครูโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน

4. ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

5. ลูกจ้างที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายแรงงาน

6. ผู้มีงานทำที่ประกันตนตาม พรบ. ประกันสังคม มาตรา 33,39 และ 40

หลักประกันสังคม หมายถึง นโยบายหลักประกันสังคมในการดำรงชีวิตของกลุ่มสมาชิกที่มีรายได้ โดยการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เพื่อเฉลี่ยความรับผิดชอบกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นเช่น เจ็บป่วย คลอดบุตร พิการ สงเคราะห์บุตร และการว่างงาน เพื่อได้รับการรักษาพยาบาล และได้รับการทดแทนรายได้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563)

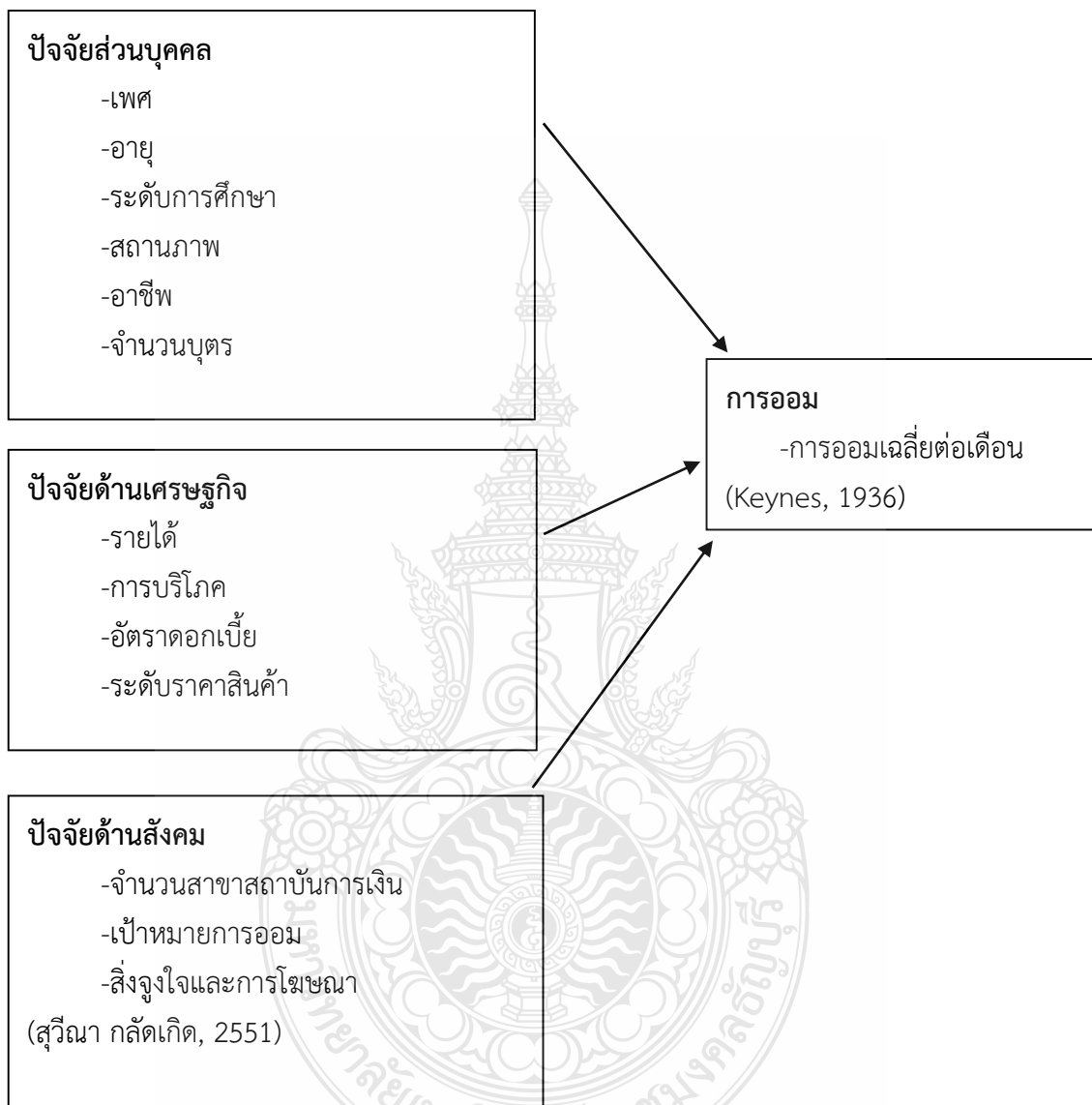
การเกษียณการทำงาน หมายถึง การหยุดทำงานประจำและไม่มีรายได้หลักอีกต่อไป

การวางแผนทางการเงิน หมายถึง กระบวนการในการจัดสรรทรัพยากรทางการเงินที่อยู่ เพื่อให้การใช้จ่ายเกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นการจัดการทางการเงินโดยการหารายได้และใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเงิน เพื่อเป็นการควบคุมการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายได้ที่คาดว่าจะได้รับและสามารถทำการจัดสรรเพื่อการออมได้อย่างเหมาะสม (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558)

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เพื่อสร้างความตระหนักและการรับรู้เกี่ยวกับการออมของแรงงานนอกระบบและนำข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมการออมเพื่อลดการเป็นภาระต่อสังคมและรัฐบาล

1.7.2 เพื่อเป็นแนวทางให้รัฐบาลกำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการออมของแรงงานนอกระบบเพื่อไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉินหรือใช้จ่ายในอนาคต

1.7.3 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการเงินวิเคราะห์พฤติกรรมการออมเพื่อเป็นข้อมูลในการหารูปแบบหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสมกับแรงงานนอกระบบ

1.7.4 เพื่อเป็นข้อมูลทางด้านวิชาการด้านการออมของแรงงานนอกระบบที่จะสามารถนำไปใช้ในฝึกอบรมและการศึกษาต่อไป

1.7.5 ผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมสามารถนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวคิดในการพัฒนาการวิจัยต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม

ความหมายของการออม

(ณิชากร ชัยศิริ, 2562, น.6) การออม หมายความว่า การที่บุคคลได้มีการเสียสละการบริโภคเพื่อสะสมเงินในการใช้ประโยชน์ในอนาคต และยามฉุกเฉิน

(เบญญาภา สุขนิ่ม, 2562) การออม หมายถึง การแบ่งรายได้จำนวนหนึ่งโดยการเก็บสะสมเพื่อไว้ใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในอนาคต ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน และเพื่อใช้จ่ายในสิ่งที่อยากได้หรืออยากทำ โดยการออมส่วนมากมักจะอยู่ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่ำหรือการสูญเสียเงินต้นต่ำ แต่จะได้รับผลตอบแทนที่ไม่สูงมากเมื่อเทียบกับการลงทุนอื่น

(ปรารธนา เหล่าคนดี, 2558, น.10) ให้ความหมายการออม คือ การเก็บสะสมเงินครั้งละน้อย ๆ จนพอกพูนจากเงินที่เหลือใช้เป็นประจำทุกเดือน โดยสิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้คือ เราจะเก็บเงินรูปแบบไหนให้เหมาะสมเพื่อให้เงินที่มีนั้นได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้น โดยการออมส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบของเงินสด เงินฝากธนาคาร หรือการลงทุนต่าง ๆ โดยการออมจะได้รับดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทน และหากเราไปซื้อทองคำโดยใช้เงินที่ส่วนที่เหลือ หรือการซื้อที่ดิน ซื้อพันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ หุ้นสามัญ หรือหลักทรัพย์อื่น ๆ ลักษณะนี้จะเรียกว่าเป็นการลงทุน

(ชานีเยฮ์ ช่างวัฒนกุล และกลางใจ แสงวิจิตร, 2559) การออม หมายถึง เมื่อบุคคลมีรายได้ก็จะนำรายได้ส่วนหนึ่งไปเป็นค่าใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภค และรายได้อีกส่วนหนึ่งหรือส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายก็จะนำไปออมไว้เป็นเงินเพื่อไว้ใช้จ่ายในวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันในอนาคต

(ศิวัช กรุณาเพ็ญ, 2560, น.7) การออม หมายถึง จำนวนเงินที่เหลือจากรายจ่ายมาเก็บสะสมไว้ในระยะเวลาหนึ่ง โดยมีจุดประสงค์เพื่อจะใช้จ่ายในอนาคต โดยออมเงินในจะมีรูปแบบต่าง ๆ เช่น เงินฝาก กองทุนรวม และประกันชีวิต เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนจากเงินต้น โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ไม่ควรสูงและความปลอดภัยของเงินต้น

โดยสรุปการออม หมายถึง เงินที่เหลือจากการใช้จ่ายในปัจจุบันโดยเก็บสะสมไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคตตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ หรือไว้จ่ายยามฉุกเฉิน โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบเงินสดและการฝากธนาคารการออมจะมีผลตอบแทนที่ต่ำและความเสี่ยงน้อย

ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้สมบูรณ์

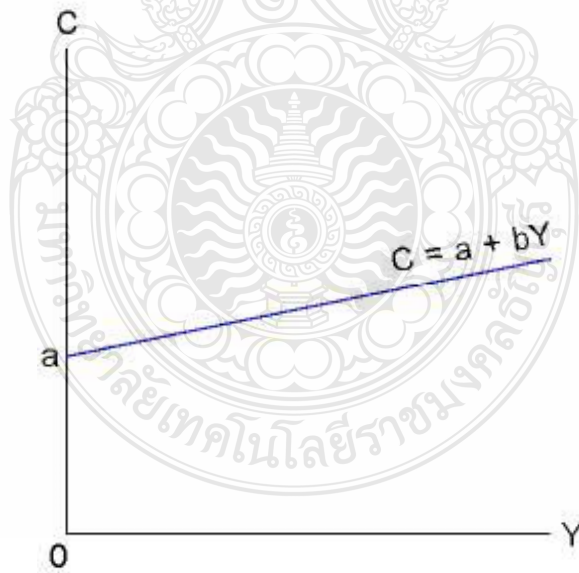
ทฤษฎีตามแนวคิดเคนส์ (Keynes, 1936) พบว่า การใช้จ่ายด้านการบริโภคของแต่ละบุคคล สิ่งที่กำหนด คือ รายได้ ถึงอย่างนั้นไม่ได้หมายความว่าปัจจัยอื่นไม่สำคัญหรือไม่มีส่งผล แต่จากการศึกษาในระยะสั้นได้กำหนดให้ปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่เปลี่ยนแปลง จึงส่งผลให้ระดับรายได้มีความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายด้านการบริโภคและพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นการบริโภคจะเพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถเขียนแสดงสมการได้ ดังนี้

ฟังก์ชันการบริโภค	C	=	$f(Y_d, A_1, A_2, A_3, \dots)$
โดยที่	C	=	รายจ่ายในการบริโภค
	Y_d	=	รายได้สุทธิส่วนบุคคล
	A_1	=	ทรัพย์สินของผู้บริโภค
	A_2	=	สินค้าคงที่ที่ผู้บริโภคมียู่
	A_3	=	การคาดการณ์ของผู้บริโภค ฯลฯ

โดยทฤษฎีของเคนส์พบว่ารายได้สุทธิเป็นปัจจัยที่สำคัญในค่าใช้จ่ายเพื่อการออมและการบริโภค ซึ่งจะต้องเป็นรายได้สุทธิคือรายได้หลังจากหักภาษีแล้ว รายได้ส่วนนี้จะสามารถใช้ได้ทั้งหมด ดังนั้น รายได้สุทธิจึงปัจจัยที่สำคัญของการออมและการบริโภค โดยจะให้ปัจจัยด้านอื่นเป็นปัจจัยโดยอ้อมจะได้ฟังก์ชันบริโภคดังนี้

$$C = f(Y_d)$$

$$C = C_a + bY_d$$

ภาพที่ 2.1 กราฟทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้สมบูรณ์
ที่มา : เศรษฐศาสตร์น่ารู้ (2546)

$$\text{โดยที่ } C_a = \text{ระดับการบริโภคเมื่อรายได้เท่ากับศูนย์}$$

$$b = \text{ค่าความชันของสมการ}$$

จากฟังก์ชันการบริโภคสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ การบริโภคและการออม ได้ดังนี้ รายได้ การบริโภคและการออม ซึ่งจำลองมาจากแนวคิดของเคนส์ คือ เมื่อรายได้เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้มูลค่าการบริโภคสูงขึ้นตามไปด้วย เพราะพฤติกรรมการบริโภคของประชาชนไม่ได้เพิ่มเป็นสัดส่วนเท่ากับการเพิ่มขึ้นของรายได้ และการบริโภคไม่ได้เริ่มจาก 0 เนื่องจากแม้ว่าผู้บริโภคจะไม่มีรายได้หรือรายได้ต่ำ แต่คนเรายังคงจำเป็นต้องมีการบริโภคอยู่ โดยในช่วงนี้ผู้ที่ไม่มีรายได้ต่ำจะไม่สามารถออมเงินได้หรือครัวเรือนที่ยากจนจำเป็นจะต้องกู้ยืมเพื่อมาใช้จ่ายในการบริโภค แต่เมื่อมูลค่าของการบริโภคเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่น้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้ จะทำให้มีรายได้เหลือมากขึ้นจึงนำรายได้มาเก็บออม

จากทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้สมบูรณ์สรุปได้ว่า รายได้สุทธิมากจะส่งผลให้ระดับการออมมาก และถ้ามีรายได้น้อยจะส่งผลให้ระดับการออมน้อยลง การออมจึงผันแปรตามรายได้ที่ใช้จ่ายในทิศทางเดียวกัน ความหมายคือ การออมแปรผันตรงกับรายได้ที่ใช้จ่าย

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการถือเงินของบุคคล

ความต้องการถือเงินเป็นทฤษฎีของเคนส์ ซึ่งมีความคิดมาจากทฤษฎีความต้องการถือเงินของมาร์แชลล์ โดยแนวคิดของมาร์แชลล์ กล่าวว่าแต่ละบุคคลจะถือเงินไว้จำนวนหนึ่งเพื่อให้เกิดสภาพคล่องและความสะดวกสบายในการใช้จ่าย แต่แนวคิดของเคนส์ กล่าวว่าเงินไม่ได้มีบทบาทแค่การเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยน แต่เงินยังถือว่าเป็นสินทรัพย์ชนิดหนึ่งซึ่งนั่นหมายถึง พันธบัตรหรือหุ้นกู้ ซึ่งทำให้ประชาชนต้องตัดสินใจว่าจะเลือกถือเงินหรือถือพันธบัตร โดยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกจะถือเงินหรือถือพันธบัตรก็คือ อัตราดอกเบี้ยและระดับรายได้ โดยหากอัตราดอกเบี้ยสูงประชาชนจะเลือกถือพันธบัตรมากกว่าถือเงิน

โดยเคนส์อธิบายทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่องว่าอัตราดอกเบี้ยในตลาดมีความสัมพันธ์กับความต้องการถือเงิน ซึ่งเคนส์ระบุว่าเงินมีอัตราประโยชน์สูงเพราะเงินเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงมากกว่าสินทรัพย์ประเภทอื่น และเคนส์ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการถือเงินเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายใช้สอย (Transaction Demand for Money) บุคคลหรือภาคธุรกิจต้องมีการใช้จ่ายเงินอยู่เป็นประจำ ซึ่งรายรับและรายจ่ายบางครั้งไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงมีความต้องการถือเงินไว้จำนวนหนึ่งเพื่อให้เกิดสภาพคล่อง ซึ่งหากมีรายได้มากจะส่งผลให้มีความต้องการการถือเงินเพิ่มมากขึ้น
2. ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน (Precautionary Demand for Money) เนื่องจากบุคคลไม่อาจทราบถึงการใช้จ่ายหรือรายรับ รายจ่ายในอนาคต ซึ่งอาจมีความจำเป็นต้องใช้เงินอย่างเร่งด่วน จึงมีความต้องการการถือเงินไว้จำนวนหนึ่งเพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉิน เช่น การเกิดอุบัติเหตุ ดังนั้นการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉินจะมีความสัมพันธ์กับระบบรายได้ในทิศทางเดียวกัน
3. ความต้องการถือเงินเพื่อผลตอบแทน (Speculative Demand for Money) หากอัตราดอกเบี้ยต่ำจะส่งผลให้บุคคลมีความต้องการถือเงินเพื่อรับผลตอบแทนเพิ่มมากขึ้น แต่หากอัตราดอกเบี้ยสูงจะทำให้ความต้องการถือเงินลดน้อยลง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าเงินเป็นมากกว่าสื่อกลางการแลกเปลี่ยนแต่ยังเป็นสินทรัพย์ชนิดหนึ่ง โดยอัตราดอกเบี้ยและระดับรายได้จะส่งผลต่อการเลือกถือสินทรัพย์ ส่วนความต้องการถือเงินมีวัตถุประสงค์คือ ความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน และความต้องการถือเงินเพื่อผลตอบแทน

ทฤษฎีวัฏจักรชีวิตกับการออม

ทฤษฎีของ Franco Modigliani และ R. E. Brumberg (1954) โดยทฤษฎีกล่าวว่าในช่วงเริ่มต้นของชีวิตผู้บริโภคจะมีรายได้ต่ำแต่ต่อมากเมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้นจะสามารถหารายได้ได้มากขึ้นและสุดท้ายเมื่อถึงช่วงบั้นปลายชีวิตรายได้ค่อยๆลดลงอีกครั้ง และทางด้านการบริโภคพบว่าผู้บริโภคจะไม่เปลี่ยนแปลงทางด้านการบริโภคมามากนักโดยจะบริโภคค่อนข้างคงที่หรือเพิ่มขึ้นไม่มากจากตอนเริ่มต้นชีวิต โดยช่วงกลางของชีวิตผู้บริโภคจะมีการบริโภคน้อยกว่ารายได้ เพราะช่วงบั้นปลายของชีวิตรายได้จะลดลงน้อยกว่าการบริโภค

ทฤษฎีการออมกับกระแสรายได้และรายจ่าย

การออมภาคครัวเรือนจะมีความสัมพันธ์กับรายได้สุทธิ โดยรายได้สุทธิคือรายได้ที่หักภาษีแล้วเป็นรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้ทั้งหมด โดยครัวเรือนจะใช้รายได้ส่วนนี้ในการบริโภคและรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคจะถูกนำไปเก็บซึ่งถือว่าเป็นเงินออม โดยวงจรหมุนเวียนกระแสรายได้จะถือว่าการออมเป็นส่วนรั่วไหล ซึ่งจะส่งผลให้กระแสรายได้ไม่เท่ากับกระแสรายจ่าย โดยสามารถเขียน สมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้สุทธิ ค่าใช้จ่ายและปริมาณการออม ได้ดังนี้ (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2558)

$$\begin{aligned} Y &= S + C \\ \text{โดยที่ } Y &= \text{รายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง} \\ C &= \text{ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค} \\ S &= \text{ปริมาณการออม} \end{aligned}$$

ทฤษฎีการออมกับระดับราคา

Deaton (1977) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมส่วนหนึ่ง คือ ระดับราคา โดยเมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลต่ออำนาจการซื้อลดน้อยลง ซึ่งจะหมายถึงการใช้จำนวนเงินเท่าเดิมในการซื้อของแต่จะได้ปริมาณของที่ลดน้อยลง ดังนั้นการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะลดลงหรือการออมสูงขึ้นแต่หากผู้บริโภคคาดว่าราคาสินค้าจะเพิ่มขึ้นนานหรือไม่ลดราคาสินค้าลงจะส่งผลให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นจึงทำให้การออมลดลง และหากการใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้นช้ากว่าระดับราคาสินค้าก็ยังสามารถส่งผลให้การออมเพิ่มขึ้น

ทฤษฎีการออมกับอัตราดอกเบี้ย

หากนอกจากการรายได้จะมีความสัมพันธ์กับการออม อัตราดอกเบี้ยก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม โดยนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกระบุว่าอัตราดอกเบี้ยส่งผลต่อการออมในทิศทางเดียวกันคือ หากอัตราดอกเบี้ยสูงจะส่งผลให้มีการออมเพิ่มมากขึ้น ฟังก์ชันการออมตามทฤษฎีแสดงสมการได้ดังนี้

$$S = S(r)$$

โดยที่ S = การออมที่แท้จริง
 r = อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

แนวคิดเกี่ยวกับรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการออม

แนวคิดรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการออมนั้น ศึกษาในเรื่องปัจจัยที่กำหนดการบริโภคและการออม พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริโภคและการออม มีดังนี้

1. รายได้พึงใช้จ่าย (Disposable Income) คือ รายได้หลังหักภาษี โดยรายได้พึงใช้จ่ายจะสามารถนำไปใช้จ่ายในด้านอุปโภคบริโภคหรือออมเงิน ซึ่งหากมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างอัตราภาษีเงินได้ส่วนบุคคลจะส่งผลต่อรายได้พึงใช้จ่าย เพราะหากมีการปรับอัตราภาษีเพิ่มขึ้นก็จะส่งผลให้รายได้พึงใช้จ่ายลดลง ดังนั้นก็จะส่งผลต่อการออมที่ลดลง แต่หากมีการปรับอัตราภาษีลดลงก็จะส่งผลให้รายได้พึงใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ดังนั้นการออมจะเพิ่มขึ้น

2. สินทรัพย์ของผู้บริโภค สินทรัพย์มีสภาพคล่องแตกต่างกันซึ่งอาจพิจารณาจากความเสี่ยงหรือความยากของสินทรัพย์ โดยเงินสดจะมีสภาพคล่องมากที่สุดถัดมาคือ เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากประจำ พันธบัตร ทองคำ หุ่น และที่ดินมีสภาพคล่องน้อยที่สุด โดยบุคคลที่ถือทรัพย์สินที่มีสภาพคล่องต่ำจะมีการใช้จ่ายที่ลดน้อยลงเพราะสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ยากจึงต้องชะลอการบริโภค ส่วนบุคคลที่ถือสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงจะมีการใช้จ่ายที่มากเพราะมีความมั่นคงทางการเงิน

3. สินค้าน่าซื้อของผู้บริโภค ลักษณะสินค้าน่าซื้อสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ สินค้าคงทนและสินค้าไม่คงทน โดยสินค้าไม่คงทนคือสินค้าใช้แล้วหมดไป เช่น ของใช้ อาหาร ซึ่งสินค้าน่าซื้อประเภทนี้จะมีค่าใช้จ่ายที่มีการเปลี่ยนแปลงไม่มาก ส่วนสินค้าน่าซื้อคือสินค้าที่สามารถใช้งานได้นาน ซึ่งหากบุคคลมีสินค้าน่าซื้อคงทนมากจะส่งผลต่อค่าใช้จ่ายด้านการซื้อสินค้าน้อยลง แต่หากบุคคลมีสินค้าน่าซื้อน้อยจะส่งผลต่อค่าใช้จ่ายด้านการซื้อสินค้าน่าซื้อ

4. การคาดการณ์ของผู้บริโภค การคาดการณ์ของผู้บริโภคมีหลายด้าน เช่น การคาดการณ์ด้านรายได้ การคาดการณ์ด้านราคาสินค้า และการคาดการณ์ด้านปริมาณสินค้า โดยการคาดการณ์ด้านรายได้จะส่งผลต่อการบริโภคและการออม ซึ่งหากคาดการณ์ว่ารายได้จะเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้การบริโภคเพิ่มขึ้นการออมลดลง และหากคาดการณ์รายได้อาจลดลงจะส่งผลให้การบริโภคน้อยลงการออมเพิ่มขึ้น ส่วนการคาดการณ์ด้านราคาสินค้า หากคาดการณ์ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้การบริโภคเพิ่มขึ้นการออมลดลง เพราะผู้บริโภคไม่ยอมซื้อสินค้าที่มีราคาสูง

5. สินเชื่อเพื่อการบริโภคและอัตราดอกเบี้ย ระบบสินเชื่อจะทำให้ผู้บริโภคมีอัตราการซื้อที่เพิ่มมากขึ้นและหากมีอัตราดอกเบี้ยต่ำจะจูงใจให้เกิดการบริโภคที่มากขึ้น โดยระบบสินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยต่ำจะส่งผลให้มีหนี้สินทำให้การบริโภคและการออมช่วงเวลาถัดไปลดน้อยลงเนื่องจากจะต้องนำเงินใช้หนี้ ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงจะจูงใจบุคคลให้ออมเพิ่มมากขึ้นและส่งผลให้การบริโภคที่ลดลง แต่หากอัตราดอกเบี้ยต่ำบุคคลจะออมน้อยลงและบริโภคมาก

6. ค่านิยมทางสังคม (Social Value) คือค่านิยมที่สังคมกำหนด ซึ่งหากค่านิยมทางสังคมให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภครายกลุ่มมีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยส่งผลให้มีการบริโภคในระดับที่สูงและการออมที่ต่ำ

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ประกอบด้วย (บุญรุ่ง จันทน์นาค, 2554)

1. รายได้ เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการออม เพราะผู้ที่มีรายได้จากการทำงานจะมีเงินในการใช้จ่ายและเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายจะเป็นเงินออม โดยผู้ที่มีรายได้จะสามารถออมเงินได้มากกว่าผู้ที่ไม่มียาได้ และแหล่งที่มาของรายได้สามารถมาได้จากหลายทาง เช่น งานอดิเรกและงานประจำ เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่าย เป็นปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อการออม เพราะหากมีค่าใช้จ่ายที่น้อยกว่าจะส่งผลให้เหลือเงินมากแล้วนำเงินที่เหลือไปออม แต่หากมีค่าใช้จ่ายที่สูงก็จะทำให้เหลือเงินน้อยเงินออมก็จะน้อย ดังนั้นค่าใช้จ่ายจึงเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงิน

3. สถาบันการลงทุน หากสถาบันทางการเงินมีความมั่นคงและให้บริการที่ดีจะส่งผลต่อแรงจูงใจให้ผู้สนใจในการออมเงินมากขึ้น

4. อัตราดอกเบี้ย เพราะหากได้รับผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงจะส่งผลต่อแรงจูงใจที่จะออมเงินมากขึ้นโดยอาจจะลดค่าใช้จ่ายหรือหารายได้เพิ่มและนำเงินมาฝากเพื่อรับผลตอบแทน

5. โอกาสในการลงทุน หากบุคคลมีโอกาสดำเนินการลงทุนและได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนซึ่งจะส่งผลให้บุคคลนำเงินในส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนมาออมเงินมากขึ้น

6. ขนบธรรมเนียม บางประเพณีส่งผลต่อการใช้จ่ายเงิน ซึ่งการใช้จ่ายเงินก็จะส่งผลต่อการออมเงิน เช่น การซื้อของฝากบุคคลอื่น ซึ่งจะทำให้มีรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น เงินเหลือน้อยลงส่งผลต่อการออมเงินลดลง

ตัวแปรที่กำหนดการออม

ตัวแปรที่กำหนดการออม ประกอบด้วย (บุญรุ่ง จันทน์นาค, 2554)

1. อัตราการเติบโตของรายได้ เมื่อประเทศมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะส่งผลให้ภาคธุรกิจมีการขยายสาขาหรือเพิ่มการผลิตและจ้างคนงานเพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้ประชาชนได้รับการจ้างงานที่มากขึ้นและมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การใช้จ่ายในการบริโภคจะเพิ่มขึ้นแต่การบริโภคจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่น้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้จึงทำให้มีการออมเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

2. อัตราการพึ่งพิง เนื่องจากประชากรในวัยทำงานมีส่วนที่จะออมมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และหากประเทศมีสัดส่วนประชากรวัยทำงานที่เพิ่มสูงขึ้น จะส่งผลให้อัตราการออมภาคครัวเรือนสูงขึ้น เพราะหารายได้จากการทำงานได้จึงมีเงินออม แต่หากประเทศใดมีสัดส่วนของประชากรในวัยพึ่งพิงที่เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้อัตราการออมภาคครัวเรือนลดลง

3. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ทฤษฎีของ Friedman ระบุว่าเงินเปรียบเสมือนสินทรัพย์อย่างหนึ่ง ดังนั้นการออมเงินจึงเป็นการสะสมสินทรัพย์และการออมเงินจึงขึ้นอยู่กับอัตรา

ดอกเบีย ซึ่งก็คือ ผลตอบแทนจากการออมเงิน หากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อ การออม เพราะสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนในการออม

4. อัตราเงินเฟ้อ สามารถส่งผลกระทบต่อ การออมภาคครัวเรือน เพราะการที่ราคา สินค้าสูงขึ้น จะส่งผลกระทบต่อ การลดลงในมูลค่าสินทรัพย์ที่แท้จริงในปัจจุบันทางการเงินหรืออาจส่งผลให้ ครัวเรือนต้องมีการออมเพิ่มขึ้นเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างรายได้ในปัจจุบันกับรายได้ที่คาดการณ์ว่าจะ ได้รับในอนาคต หรือเพื่อรักษาระดับราคาสินค้าเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างถาวร ประชาชนจึงเพิ่มการบริโภค ในปัจจุบันให้มากขึ้น เพราะคาดว่าอนาคตราคาสินค้าจะสูงขึ้น ส่งผลทำให้การออมลดลง

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

ความหมายพฤติกรรมการออม

พฤติกรรมการออม หมายถึง การแสดงออกเกี่ยวกับการเก็บออมรายได้ส่วนที่เหลือ จากการหักรายจ่ายรวมทั้งหนี้สินในแต่ละเดือนซึ่งแต่ละคนจะกำหนดจำนวนเงินที่ออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์ของการออมตามลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคล (พิกุล ปัญญา, 2554, น.8)

พฤติกรรมการออม หมายถึง จำนวนเงินออม การจัดสรรเงินออม โดยรวมถึงแนวคิด และทัศนคติในการออม การใช้จ่าย และวัตถุประสงค์ของการออม (ศิวัช กรุณาเพ็ญ, 2560, น.7)

โดยสรุปพฤติกรรมการออม หมายถึง การดำเนินการจัดสรรด้านการออมเงินตาม ลักษณะแต่ละบุคคล ได้แก่ จำนวนเงิน รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม

ลักษณะพฤติกรรมการออม

สำนักนโยบายการออมและการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ได้แบ่งลักษณะของ พฤติกรรมการออม ดังต่อไปนี้

1. การออมเงินกับธนาคาร ถือเป็น การออมที่มีความมั่นคงสูง ซึ่งผู้บริโภคนสามารถไป ผักเงินประเภทต่าง ๆ กับธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารอื่น ๆ โดยการออมเงินกับธนาคารจะได้รับ ผลตอบแทนต่ำแต่ก็มีความเสี่ยงต่ำเช่นกัน โดยจะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยอยู่ตลอดเวลาโดยการ ออมเงินกับธนาคารสามารถทำได้ หลากหลายประเภท ดังนี้

1.1 ประเภทสะสมทรัพย์ โดยแต่ละธนาคารอาจเรียกเงินฝากประเภทนี้แตกต่างกัน ไปแต่ละธนาคาร เช่น สินทรัพย์ สิ้นทิว ซึ่งการฝากเงินประเภทสะสมทรัพย์จะมีการกำหนดระยะเวลา และจำนวนเงินฝากแต่ละงวด โดยเมื่อครบกำหนดระยะเวลาจะสามารถถอนเงินคืน และจะได้รับ ดอกเบียตามอัตราที่ธนาคารระบุไว้

1.2 ประเภทออมทรัพย์ โดยธนาคารออมสินจะเรียกเงินฝากประเภทนี้ว่าประเภท เพื่อเรียกโดยสามารถฝากเงินและถอนเงินได้ตามความต้องการโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาและการ ฝากเงินประเภทนี้จะได้รับดอกเบี้ยในอัตราที่กำหนด

1.3 ประเภทฝากประจำ เป็นการฝากเงินที่มีการกำหนดระยะเวลาการฝากและ กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้อย่างชัดเจน

2. การออมเงินกับสถาบันการเงินอื่น เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ การออมเงินกับสถาบันการเงินเหล่านี้ ผู้ออมจะได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์แต่ความนิยม

น้อยกว่าการใช้บริการออมเงินกับธนาคารเพราะการดำเนินการของสถาบันการเงินอื่นที่ไม่ใช่ธนาคารเพิ่งเริ่มเข้ามาในตลาดการเงินของไทย ซึ่งทำให้ประชาชนไม่มีความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของสถาบันการเงินเท่าธนาคาร

3. การซื้อสลากออมสินพิเศษ เป็นการออมประเภทหนึ่ง ที่ผู้ซื้อสลากออมสินพิเศษสามารถซื้อเท่าใดก็ได้จากธนาคารออมสิน โดยธนาคารออมสินจะออกสลากออมสินพิเศษไว้ให้เป็นหลักฐานในการยืนยัน โดยสลากหน่วยหนึ่ง มีราคา 50 บาท แต่ผู้บริโภคมักมีโอกาสถูกรางวัลสลากออมสินพิเศษทุกงวดเป็นจำนวน 35 ครั้ง ซึ่งจะมีการออกรางวัลแต่ละเดือน และเมื่อครบระยะเวลาที่กำหนด ผู้ซื้อสลากออมสินพิเศษจะได้รับเงินคืนและผลตอบแทนตามอัตราที่กำหนดไว้

4. การซื้อพันธบัตรรัฐบาล เป็นการออมที่มีความเสี่ยงต่ำโดยให้ผลตอบแทนมั่นคงและไม่เสียภาษีเงินได้ ซึ่งพันธบัตรรัฐบาลเป็นตราสารที่กำกับโดยรัฐบาล พันธบัตรรัฐบาลมีหลายชนิด ซึ่งแต่ละชนิดมีกำหนดเวลาไถ่ถอนคืนให้แก่ประชาชนที่ไม่เท่ากัน โดยการซื้อเพื่อการออมระยะยาว รัฐบาลจะจ่ายดอกเบี้ยให้ 6 เดือนต่อครั้ง จนครบกำหนดของพันธบัตรฉบับนั้น ๆ และการซื้อพันธบัตรรัฐบาลจะสามารถเรียกเงินคืนได้เมื่อครบระยะเวลา

5. การทำประกันชีวิต ถือเป็นการออมประเภทหนึ่งหรือสามารถสะสมได้ทุกปีและยังช่วยให้รู้จักการวางแผนทางการเงินเพื่อชีวิตอนาคตข้างหน้า โดยการทำประกันชีวิตจะมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนและมีระเบียบในการสะสมทรัพย์อย่างดี

6. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คือ กองทุนที่ลูกจ้างและนายจ้างร่วมกันจัดตั้งขึ้นและได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ.2530 โดยประกอบด้วย เงินที่ลูกจ้างจ่ายสะสมเองและเงินที่นายจ้างจะต้องจ่ายสมทบ เพื่อเป็นการออมเงินไว้เป็นหลักประกันสำหรับลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างเสียชีวิต ออกจากงาน เกษียณอายุหรือลาออกจากกองทุน

(สุวีณา กลัดเกิด, 2551, น.19) แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมของบุคคลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมการออม ดังนี้

1. รายได้ คือรายได้หลังหักภาษีที่สามารถใช้จ่ายได้จริงซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดการออมของบุคคล เพราะเงินออมคือเงินส่วนที่เหลือจากรายจ่ายเพื่อการบริโภคแล้ว

2. การบริโภค คือปัจจัยหลักที่มีผลต่อการออม เพราะการออมคือเงินที่เหลือจากการบริโภค เพราะถ้าบุคคลมีการบริโภคน้อยก็จะมีเงินเหลือมากสามารถนำไปเก็บออมได้มาก แต่หากบุคคลมีการบริโภคนำเงินที่เหลือจะมีจำนวนน้อยสามารถนำไปออมได้น้อยเพื่อออมน้อย

3. อัตราดอกเบี้ย เป็นผลตอบแทนจากการออมเงินที่บุคคลนำเงินไปฝากไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงิน หากอัตราดอกเบี้ยสูงก็จะทำให้ได้รับผลตอบแทนที่สูงซึ่งจะส่งผลให้บุคคลมีความสนใจที่จะนำเงินไปออมกับธนาคารหรือสถาบันการเงินมากขึ้น ซึ่งทำให้การออมเพิ่มขึ้นและหากอัตราดอกเบี้ยต่ำจะทำให้ได้รับผลตอบแทนที่ต่ำ บุคคลก็จะไม่เอานำเงินไปฝากไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงินซึ่งทำให้การออมน้อยลง

4. ระดับราคาสินค้า หากราคาสินค้ามีระดับต่ำก็จะทำให้เงินเหลือจากการบริโภคนำไปออมได้มากขึ้นซึ่งเงินส่วนที่เหลือจากการบริโภคจะสามารถเก็บไว้ในรูปแบบเงินออม แต่ถ้าราคาสินค้ามีระดับสูงจะทำให้เงินส่วนที่เหลือจากการบริโภคลดลง ซึ่งจะส่งผลให้การออมลดลง

5. จำนวนสาขาของสถาบันการเงิน หากจำนวนสถาบันการเงินมีจำนวนมากจะทำให้การใช้บริการที่สถาบันการเงินทำได้ง่ายและสะดวกย่อมเป็นสิ่งที่ดี ส่งผลให้ประชาชนมีการออมที่เพิ่มขึ้น

6. อายุมีผลต่อการออมตามทฤษฎีวัฏจักรชีวิต คือผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยกลางคนมักจะสามารทำงานและมีรายได้มาก ซึ่งจะส่งผลให้มีการออมที่มากกว่าช่วยวัยตอนต้นที่ยังไม่ได้ทำงานและวัยปลายชีวิตที่มีการทำงานที่น้อยลง

7. การศึกษา โดยทั่วไปผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงจะออมเงินมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำเพราะผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงมักจะมีรายได้จากการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำหรือมีโอกาสในการแสวงหางานมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ

8. อาชีพ คือปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการออม เพราะความแตกต่างกันทางด้านอาชีพยังส่งผลให้มีความแตกต่างกันทางด้านรายได้

9. เป้าหมายการออม บุคคลที่มีเป้าหมายการออมหรือการวางแผนด้านการออมที่ชัดเจนมักจะมีแนวโน้มการออมมากกว่าผู้ที่ไม่มีความหมายในการออมหรือไม่มีการวางแผน

10. สิ่งจูงใจและการโฆษณา เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ออมตระหนักและตื่นตัว มีความประสงค์ที่จะออมมากขึ้นตามแรงจูงใจและสิ่งจูงใจ

รูปแบบการออม

รูปแบบการออม กองบัญชีรายได้ประชาชาติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จำแนกรูปแบบการออมเป็นหลายประเภท ดังนี้ (บุญรุ่ง จันทรรณาค, 2554)

1. การออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวร เป็นการออมที่นำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายมาซื้อทรัพย์สินถาวร โดยการถือครองสินทรัพย์ถาวรจะมีส่วนช่วยป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นสินทรัพย์ถาวรจะมีสภาพคล่องที่น้อยมากแต่สินทรัพย์ประเภทนี้สามารถหาผลตอบแทนได้อย่างเช่น การถือครองที่ดิน โดยส่วนมากแล้ววัตถุประสงค์ของการออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวรคือการป้องกันความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงในอนาคต สำหรับทรัพย์สินถาวรที่นิยมถือได้แก่

1.1 ที่ดิน โดยส่วนมากจะนิยมถือไว้เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่ง โดยคาดการณ์ว่ามูลค่าของทรัพย์สินจะเพิ่มขึ้นในอนาคต

1.2 อาคารและสิ่งก่อสร้างที่อยู่อาศัย โดยทั่วไปการซื้อที่อยู่อาศัยจะต้องจ่ายตามราคาซื้อขายด้วยเงินสดหรือการผ่อนชำระ

1.3 ทรัพย์สินประเภททุนที่ใช้ในการผลิต เช่น เครื่องจักรและเครื่องมือ

1.4 การซื้อโลหะที่มีค่า

2. การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน คือการออมอีกอย่างหนึ่งโดยการเก็บไว้เป็นทรัพย์สินทางการเงิน โดยสาเหตุของการออมรูปแบบนี้มีลักษณะที่แตกต่างกันไป เช่น มีสภาพคล่องสูงเนื่องจากเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย มีความเสี่ยงน้อย และยังมีผลตอบแทน ซึ่งการออมในลักษณะนี้ทำได้หลายวิธีดังนี้

2.1 การออมในรูปแบบทรัพย์สินในระบบ คือการออมโดยการถือทรัพย์สินทางการเงินที่อยู่ภายใต้การคุ้มครองทางกฎหมาย เช่น ฝากเงินสดกับสถาบันการเงิน การให้กู้ยืม การซื้อหลักทรัพย์ทางการเงินต่างๆ เบี้ยประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิตและกองทุนเลี้ยงชีพ

2.2 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คือการออมโดยการถือทรัพย์สินทางการเงินที่ไม่อยู่ภายใต้กฎหมายที่จะคุ้มครอง เช่น การเล่นเกม การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญา ซึ่งจะได้รับค่าตอบแทนสูงแต่มีความเสี่ยงสูงเช่นกัน

3. การออมในสถาบันการออม สถาบันการออมที่จัดตั้งภายใต้กฎระเบียบและข้อบังคับทางกฎหมายดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติการออม โดยรูปแบบของสถาบันการออมที่อยู่ภายใต้กฎหมายที่ได้รับความนิยม เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน บริษัทเงินทุน สหกรณ์ออมทรัพย์ บริษัทประกันชีวิต ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรกองทุนบำเหน็จบำนาญ เป็นต้น

วัตถุประสงค์การออม

กองบัญชาประชาชนชาติได้ให้ความหมายการออมภาคครัวเรือนคือ รายได้ที่ได้รับของครัวเรือน หักด้วยค่าใช้จ่ายของครัวเรือน โดยภาคครัวเรือนจะหมายถึงครัวเรือนแบบปกติ เอกชนที่มีได้แสวงหากำไร กิจกรรมที่มีโชนิตบุคคล เช่น ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และผู้ประกอบอาชีพอิสระ ส่วนรายได้พึงใช้จ่ายคือ รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน หักด้วยภาษีเงินได้และค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนประกอบด้วย ค่าจ่ายเพื่อการอุปโภคและการบริโภครายจ่ายดอกเบี้ยและรายจ่ายโอนไปยังต่างประเทศ การออมในภาคครัวเรือนนั้นมีวัตถุประสงค์หลายประการโดยทั่วไปแล้ว มีดังนี้ (อ้างถึงในปรารธนา เหล่าคนดี, 2558, น.10-12)

1. เพื่อใช้จ่ายในยามชรา เป็นเหตุผลที่สำคัญของคนส่วนมากจะเก็บออมเงินโดยบุคคลทั่วไป จะทราบดีว่าในยามชราจะหารายได้จากการทำงานเพื่อดำรงชีพได้ลดลงหรือไม่มีเลย ดังนั้นควรวางแผนเก็บออมขณะที่ตนเองยังสามารถหาเงินได้และเก็บออมไว้เพื่อใช้จ่ายยามชรา

2. เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ยามฉุกเฉินคือเวลาที่เกิดเหตุการณ์ที่เราคาดไม่ถึงมาก่อน ซึ่งจะต้องมีความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินอย่างเร่งด่วน เช่น อุบัติเหตุ การเจ็บป่วย ซึ่งหากไม่มีเงินออมอาจประสบปัญหาด้านค่าใช้จ่ายเพราะเป็นสถานการณ์ที่จำเป็นต้องใช้เงิน

3. เพื่อไว้ใช้จ่ายทางด้านการศึกษา การเก็บออมไว้เพื่อใช้จ่ายทางด้านการศึกษานั้น อาจจะเป็นการศึกษาสำหรับตนเองหรือสำหรับบุตรหลาน โดยผู้วางแผนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาจะต้องการเพิ่มความรู้ความสามารถด้วยการพยายามให้มีระดับการศึกษาสูงทั้งของตนเองและบุตรหลาน ดังนั้นการเก็บออมเงินไว้ใช้จ่ายเพื่อการศึกษาจึงมีความจำเป็น

4. เพื่อไว้ซื้อที่อยู่อาศัย ที่อยู่อาศัยถือเป็นปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ซึ่งอาจต้องใช้เงินจำนวนมากเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยจึงต้องมีการวางแผนและออมเงินที่ดีก็จะสามารถใช้จ่ายเงินที่ออมเก็บไว้เพื่อเป็นเงินซื้อที่อยู่อาศัย

5. เพื่อซื้อเครื่องมือและเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ ผู้มีประกอบอาชีพที่จำเป็นต้องมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการทำงาน เช่น ชาวนา และชาวไร่ จะต้องทำการเก็บเงินที่เหลือรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพเพราะเครื่องมือและอุปกรณ์เหล่านั้นจะทำให้การประกอบอาชีพของตนพัฒนาและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. เพื่อไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินค้าถาวร โดยสินค้าถาวรเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีพ เช่น อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในบ้าน รถยนต์ เครื่องเสียง โดยบุคคลทั่วไปมักต้องการที่จะมีไว้เพื่อความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต จึงต้องการเก็บออมเพื่อเหตุผลนี้

7. เพื่อให้ได้มาสำหรับหลักประกันบางอย่าง หลักประกันบางอย่างเช่น การประกันชีวิต ประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ โดยถ้าบุคคลใดประสบภัยพิบัติที่คาดไม่ถึง ดังกรณีที่กำลังอ้างถึง หลักประกันเหล่านั้นจะช่วยลดความเดือดร้อนได้

8. เพื่อหาผลประโยชน์ ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับจากการออม เช่น ดอกเบี้ย ส่วนลด เงินปันผล เหตุผลในการออมลักษณะนี้คือความต้องการที่จะได้รับผลประโยชน์จากการออมโดยทั่วไป ผู้ที่มีรายได้สูงจะสามารถทำการออมเพื่อรับผลประโยชน์

9. เพื่อจัดตั้งธุรกิจ โดยปัจจัยที่สำคัญในการประกอบธุรกิจก็คือเงินทุน ดังนั้นจึงต้องเก็บออมเงินเพื่อเป็นเงินทุนสำหรับการประกอบธุรกิจ

10. เพื่อใช้จ่ายในการซื้อเครื่องประดับ โดยผู้ที่นิยมเครื่องประดับถ้าเป็นบุคคลที่มีฐานะก็จะเก็บออมเงินไว้เพื่อซื้อเครื่องประดับ

11. เพื่อใช้จ่ายด้านกิจกรรมทางสังคม โดยสังคมของไทยมีรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางสังคม เช่น การให้ของขวัญขึ้นบ้านใหม่ ซึ่งผู้ที่วางแผนการใช้จ่ายด้านการเงินในครอบครัว จะต้องกันเงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อกิจกรรมทางด้านสังคมเงินลักษณะสามารถเรียกว่าเป็นการออมด้วยเช่นกัน

ความสำคัญของการออม

(วรารกรณ์ สามโกเศศ, 2550, น.23) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการออมโดยสรุป ได้ดังนี้

1. การออมอย่างมีวินัยถือเป็นการสะสมเงินเพื่อให้เงินมีจำนวนที่มากขึ้นแล้วนำเงินไปลงทุนในด้านต่าง ๆ จะส่งผลให้ได้รับผลตอบแทนจากเงินที่ออมไว้ เช่น ค่าเช่า ดอกเบี้ย

2. การออมทำให้เกิดกระบวนการเงินทำงานรับใช้ โดยที่ผู้ออมเงินจะมีรายได้โดยที่ไม่ต้องทำงานเพื่อหารายได้แต่จะได้รับรายได้จากผลตอบแทนจากการออมเงินหรือการลงทุน เช่น ดอกเบี้ย

3. การออมเป็นการสร้างวินัยและนิสัยที่ดี เพราะการออมจะต้องรู้จักการวางแผนทางการเงินที่ดีและต้องประหยัดค่าใช้จ่ายเพื่อให้เหลือเงินออม เพราะหากสามารถจัดการวางแผนค่าใช้จ่ายให้มีจำนวนน้อยจะส่งผลให้มีเงินออมมากขึ้น

4. หากไม่มีการออมก็จะไม่มีเงินลงทุน เพราะหากต้องการเงินเพื่อไปลงทุนหรือประกอบกิจการธุรกิจจะต้องอาศัยเงินที่มีจำนวนมาก หากไม่มีการการสะสมเงินไว้ก็จะไม่สามารถไปลงทุนหรือประกอบธุรกิจได้ อาจส่งผลต้องไปกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นซึ่งก็จะทำให้เสียดอกเบี้ย แต่หากมีเงินออมก็จะไม่จำเป็นต้องไปกู้ยืมสามารถใช้เงินจากที่เก็บออมไว้

ประโยชน์ของเงินออม

ประโยชน์ของเงินออมมี ดังนี้ (มรกต ฉายทองคำ, 2557, น.13)

1. เงินออมสามารถทำให้เกิดรายได้โดยการใช้เงินทำงานแทน เช่น การนำเงินไปออมหรือนำเงินไปลงทุนจะได้รับผลตอบแทน ซึ่งผลตอบแทนนั้นจะเป็นรายได้อีกทางหนึ่ง

2. เพื่อเป็นเงินในการสร้างความเจริญก้าวหน้า เช่น การนำเงินออมไปลงทุนในการประกอบอาชีพหรือขยายธุรกิจ
3. เพื่อเป็นเงินในการซื้อสินทรัพย์ที่มีราคาสูง เช่น ที่พักอาศัย ยานพาหนะ เป็นต้น
4. เพื่อเป็นรางวัลให้แก่ชีวิต เช่น การไปท่องเที่ยว
5. เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืม
6. เพื่อช่วยให้หลังเกษียณอายุดำรงชีวิตอย่างสะดวกสบาย
7. เพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน เช่น การเจ็บป่วย การเกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น โดยจำเป็นต้องเก็บเงินไว้อย่างน้อย 3 - 6 เท่าของค่าใช้จ่ายเพื่อให้เกิดสภาพคล่อง
8. เพื่อเป็นหลักประกันชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การประกันชีวิตเป็นการออมเงินในรูปแบบหนึ่งและประกันภัยเพื่อป้องกันทรัพย์สิน
9. เพื่อเป็นมรดกให้แก่บุตรหลาน
10. เพื่อช่วยเหลือและแบ่งปันสู่สังคม

2.3 แนวคิดและทฤษฎีการวางแผนทางการเงิน

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ความหมายการวางแผนทางการเงินว่าเป็นเครื่องมือสำหรับการเตรียมความพร้อมในการดำเนินชีวิตให้มีความแข็งแกร่งทางการเงิน ดังนั้นประชาชนจึงควรปลูกฝังและฝึกการออมและการใช้จ่ายเงินตั้งแต่วัยเด็กเพื่อเป็นฝึควินัยและการอบรมทางการเงินไว้ตั้งแต่เริ่มต้น เพราะเมื่อเข้าสู่วัยทำงานจำเป็นจะต้องรู้วิธีการวางแผนการจัดการรายได้และรายจ่ายให้เหมาะสมกับการบริโภคและการออมเงิน เมื่อมีครอบครัวก็จำเป็นต้องมีภาระและความรับผิดชอบมากขึ้นเพราะต้องดูแลทั้งตนเองและคนในครอบครัว การวางแผนทางการเงินจึงมีความสำคัญอย่างมาก การวางแผนการเงินควรเริ่มตั้งแต่วัยทำงาน เนื่องจากวัยทำงานเป็นวัยที่สามารถหารายได้จากการทำงานได้มากเพราะเมื่อเกษียณอายุจะมีรายได้ที่น้อยลง ส่วนค่าใช้จ่ายยังคงอยู่ หรืออาจมากขึ้นในบางอย่าง เช่น การรักษาพยาบาล ดังนั้นควรมีการวางแผนทางการเงินเพราะหากไม่ได้มีการวางแผนก็สามารถก่อให้เกิดปัญหา โดยแบ่งขั้นตอนการวางแผนทางการเงิน ดังนี้

1. ประเมินฐานะการเงิน สิ่งที่บ่งบอกฐานะทางการเงินที่แท้จริงของบุคคลไม่ใช่สินทรัพย์ที่มีอยู่แต่เป็น “ความมั่งคั่งสุทธิ” ซึ่งสามารถประเมินได้โดยการจัดทำบัญชีสินทรัพย์และหนี้สิน
2. ตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน ควรกำหนดเวลาและตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน และยังต้องมีการจัดลำดับของเป้าหมายให้เหมาะสมกับรายได้และรายจ่ายของช่วงเวลานั้นโดยการเรียงลำดับความสำคัญของเป้าหมาย เช่น หากมีรายได้ลดน้อยลงหรือมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ก็ควรปรับเป้าหมายให้เหมาะสมโดยการตัดเรื่องที่ไม่สำคัญออกไปและเลือกเฉพาะสิ่งที่จำเป็น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
3. จัดทำแผนการเงิน ควรมีการจัดทำแผนการเงินเพื่อบริหารเงินและทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น การทำบัญชีรายรับรายจ่าย ควรหารายได้เพิ่มจากแหล่งไหน และนำไปลงทุนอย่างไรเพื่อให้เกิดผลตอบแทนอย่างที่เป้าหมายได้วางไว้ โดยต้องกำหนดวิธีการจัดสรรและระยะเวลาของแผนให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายและรายได้ทางการเงิน เพื่อที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

4. ดำเนินการตามแผนอย่างเคร่งครัด การวางแผนทางการเงินที่ดีควรมีการปฏิบัติด้วยความมุ่งมั่นและมีตั้งใจซึ่งถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะหากไม่มีวินัยขาดการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ก็จะมีบรรลุเป้าหมายได้ยาก

5. ตรวจสอบและปรับแผนตามสถานการณ์ ควรตรวจสอบและปรับปรุงแผนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบทุกอย่างดำเนินไปตามที่วางแผนไว้หรือไม่ เมื่อตรวจสอบแล้วไม่เป็นไปตามแผน ควรต้องหารสาเหตุว่ามาจากอะไร เมื่อรู้สาเหตุแล้วควรปรับแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป หากมีการปรับแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และมีวินัยทางการเงินก็จะส่งผลให้มีความมั่นคงทางการเงิน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวว่า การวางแผนทางการเงินเป็นแนวคิดที่ทำให้บุคคลต้องเตรียมพร้อมและดำเนินชีวิตด้วยความมั่นคงทางการเงิน โดยควรเริ่มการออมเงินด้วยการใช้จ่ายเงินและการออมเงินตั้งแต่วัยเด็กเพราะเมื่อเข้าสู่วัยทำงานซึ่งสามารถหารายได้จากการทำงาน ควรจะต้องรู้วิธีการวางแผนทางการเงินและจัดสรรเงินให้เหมาะสมในการใช้จ่ายประจำวันและการใช้จ่ายในอนาคต รวมถึงการเก็บออมเพื่อการเกษียณอายุตั้งนั้นการวางแผนทางการเงินจึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้คุณสามารถดำเนินในแต่ละวัยได้อย่างดี

Hallman and Rosenbloom (2000) ให้คำนิยามของการวางแผนทางการเงินเป็นการสรรค์สร้าง การประเมิน และนำแผนทางการเงินไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทางการเงินที่กำหนดของแต่ละบุคคล โดยในสหรัฐอเมริกาเมืองค์ที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อดูแลเรื่องนี้โดยเฉพาะชื่อ The Certified Financial Planner Board of Standards (CFP Board) โดยได้ให้ความหมายว่า การวางแผนทางการเงินเป็นการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล โดยผ่านการบริหารทางการเงินและวางแผนทางการเงิน ซึ่งจะถูกรวบรวมให้เหมาะสมแต่ละบุคคล โดยการรวบรวมข้อมูลทางการเงิน กำหนดวัตถุประสงค์ ตรวจสอบฐานะการเงิน กำหนดกลยุทธ์และกำหนดแผนทางการเงิน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในอนาคต (อ้างอิงในวิมลพร สมัครเขตกร และ ปัญญา ศรีสิงห์, 2563)

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องทางการเงิน

ความรู้และความเข้าใจทางการเงิน เป็นแนวความคิดทางการเงิน ความเสี่ยงทางการเงิน ทักษะ แรงจูงใจ และความเชื่อมั่นในการที่จะใช้ความรู้ทางการเงินมาตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาวะการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อปรับให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพทางการเงินของสังคมและประชาชนและมีส่วนช่วยทางเศรษฐกิจ

ความรู้และความเข้าใจทางการเงินไม่ได้หมายถึงความรู้ทางการเงินเท่านั้น แต่ยังหมายถึงความสามารถที่จะนำความรู้ทางการเงินไปใช้เพื่อเพิ่มความมั่นคงในการดำเนินชีวิต โดยที่ทัศนคติ ทักษะด้านการเงินและพฤติกรรมทางการเงิน ถือว่ามีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าความสามารถในการตัดสินใจทางการเงิน การมีความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) ถือเป็นสิ่งที่ประชาชนทุกคนควรมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ที่มีไปตัดสินใจทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ(ปรารธนา เหล่าคนดี, 2558, น.31)

โครงสร้างของการวัดทักษะทางการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยกับสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ปรับโครงสร้างการสำรวจระดับทักษะทางการเงินของ OECD เพื่อใช้สำรวจคนไทยด้านระดับทักษะทางการเงิน โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทักษะด้านการเงิน ดังนี้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2556)

1. ความรู้ทางการเงิน
 - 1.1 การหาร
 - 1.2 มูลค่าของเงินตามเวลา
 - 1.3 การคำนวณดอกเบี้ยสิ้นเดือน
 - 1.4 การคำนวณเงินต้นและดอกเบี้ย
 - 1.5 การคำนวณดอกเบี้ยทบต้น
 - 1.6 เครดิตบูโร
 - 1.7 นโยบายคุ้มครองเงินฝาก
2. พฤติกรรมทางการเงิน
 - 2.1 ไตร่ตรองก่อนซื้อ
 - 2.2 จ่ายบิลตรงเวลา
 - 2.3 ดูแลและการใช้เงินใกล้ขีด
 - 2.4 ตั้งเป้าหมายระยะยาว
 - 2.5 ตัดสินใจการเงินและจัดทำบัญชี
 - 2.6 มีการออม
 - 2.7 เปรียบเทียบข้อมูลก่อนซื้อ
 - 2.8 ไม่กู้เมื่อเงินไม่พอใช้
3. ทักษะคิดทางการเงิน
 - 3.1 มีความสุขกับการใช้เงินมากกว่าออม

ขอบเขตของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

(สุขใจ น้ำพุด, 2545) กล่าวว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ผู้วางแผนควรมีความเข้าใจทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และนำสิ่งต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการบริหารการเงินมาใช้ให้เหมาะสมเพื่อการวางแผนที่ต้องการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้มีความเป็นไปได้มากขึ้น โดยการจัดการการเงินที่สำคัญของบุคคลมี 6 ลักษณะ คือ

1. การสร้างความมั่นคงทางการเงิน ได้แก่การมีงานทำที่ก่อให้เกิดรายได้และเหมาะสม รู้จักวางแผนการใช้จ่ายทางการเงิน และการรู้จักเลือกการใช้จ่ายเพื่อเพิ่มความมั่นคงของชีวิต
2. การรู้จักใช้เงินอย่างฉลาด โดยใช้จ่ายทุกด้านอย่างเหมาะสม เช่น ค่าใช้จ่ายเรื่องอาหาร การคมนาคม และอื่น ๆ

3. การใช้เงินเพื่อที่อยู่อาศัย เพื่อให้มีที่อยู่อาศัยอย่างสบายและปลอดภัย อีกทั้งที่อยู่อาศัยยังถือว่าเป็นการลงทุน
4. การสร้างความมั่นคงแก่ชีวิตและทรัพย์สิน เช่นการทำประกันภัยและประกันชีวิต
5. การลงทุนประเภทต่าง ๆ โดยเลือกการลงทุนที่เหมาะสมและได้รับผลตอบแทน
6. การวางแผนการเงินสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ ควรวางแผนทางการเงินเพื่อเป็นรายได้ไว้ใช้ตอนเกษียณ

เป้าหมายการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

(กิจติพร สิทธิพันธ์, 2552, น.17) กล่าวว่า การวางแผนทางการเงินโดยการกำหนดระยะเวลาโดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1. เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น คือระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี โดยมักเป็นเป้าหมายที่ไม่ใหญ่มากคือเพื่อตอบสนองตนเองและครอบครัว เช่น การออมเงินเพื่อไว้ใช้จ่ายซื้อสินค้าชิ้นเล็กที่ตนเองมีความต้องการ
2. เป้าหมายทางการเงินระยะปานกลาง คือระยะเวลา 1-5 ปี ลักษณะเป้าหมายคือการตอบสนองความสะดวกให้กับตนเองและครอบครัว โดยมีการใช้จ่ายเงินจำนวนที่เพิ่มขึ้น เช่น การไปท่องเที่ยวในทวีปยุโรป ซึ่งจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูงหรืออาจเป็นเป้าหมายด้านการศึกษาเพื่อตนเองและครอบครัว
3. เป้าหมายทางการเงินระยะยาว คือระยะเวลาประมาณ 5 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นเป้าหมายที่สำคัญ จำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมาก เช่น การผ่อนหนี้เงินกู้บ้านซึ่งต้องใช้เงินจำนวนมากและผ่อนเวลายาวนาน

2.4 วิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ ทับทิมรักรักษ์ และ สุนันท์ เครือน้ำคำ (2561) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลเพศหญิง การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานเอกชน สถานภาพโสด และมีสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้บริโภคด้านการโฆษณาและสิ่งจูงใจส่งผลมากที่สุด ส่วนพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคการออมเพื่อดอกเบี้ยมากที่สุด และการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา อายุ และจำนวนสมาชิกที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้บริโภค ประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ย โอกาสการลงทุน จำนวนสาขาสถาบันการเงิน โฆษณาและสิ่งจูงใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

เบญญาภา สุขนีก (2562) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของพนักงานธนาคารในกรุงเทพมหานครพบว่าจำนวนเงินออมของพนักงานธนาคารในกรุงเทพมหานครเพศหญิงมีการออมสูงกว่าเพศชาย ส่วนกลุ่มอายุ 26-30 ปี และกลุ่มอายุ 31-35 ปี เป็นกลุ่มที่มีการออมมากที่สุดส่วนการศึกษาระดับปริญญาตรีและคนโสด พบว่ามีจำนวนเงินออมน้อยกว่า 7,000 บาท มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001-30,000 บาท เป็นกลุ่มที่มีเงินออมมากที่สุด และการทดสอบ

สมมุติฐานปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ สถานภาพ และจำนวนสมาชิกที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมไม่ต่างกัน มีเพียง ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมต่างกัน

ชานีเยฮ์ ช่างวัฒนกุล, กลางใจ แสงวิจิตร (2559) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสตูล พบว่า พฤติกรรมการออมต่อครั้งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท วิธีการออมคือเมื่อมีเงินเหลือจากการใช้ และออมเงินในรูปแบบเงินฝากธนาคารมากที่สุด ส่วนปัจจัยทางสังคมวัตถุประสงค์การออมส่งผลมากที่สุด ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ รายได้ รายจ่าย ภาระหนี้สิน อัตราเงินเฟ้อ ผลตอบแทน ระยะเวลาการออม ส่งผลมากที่สุด และการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสตูล ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสตูล

ศิวัช กรุณาเพ็ญ (2560) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมและพฤติกรรมการออมของคน Gen Y พบว่า พฤติกรรมการออมของคน Gen Y โดยส่วนใหญ่เป็นผู้มีเงินออม ส่วนด้านการจัดสรรเงินออมส่วนใหญ่ออมเงินก่อนที่จะนำไปใช้ วัตถุประสงค์ในการออมพบว่าส่วนใหญ่ออมเงินเพื่อการเกษียณ เพื่อกรณีฉุกเฉินและเจ็บป่วยมากที่สุด และปัจจัยที่เลือกรูปแบบการออมพบว่าอัตราผลตอบแทนส่งผลต่อการเลือกมากที่สุด ส่วนระดับทักษะทางการเงินพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับคะแนนความรู้ทางการเงินอยู่ในระดับสูง และคะแนนพฤติกรรมการเงินและทัศนคติอยู่ในระดับสูง โดยปัจจัยด้านระดับทักษะทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมการเงินและทัศนคติทางการเงิน ส่งผลต่อการออมของคน Gen Y และการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ระดับรายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการจัดสรรเงินออม สัดส่วนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม และอาชีพมีความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรเงินออม สัดส่วนเงินออม และวัตถุประสงค์การออม

พรพิมล จรุงวิศาลกุล (2561) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กรณีศึกษาพนักงานบริษัท ซีเอสไอ จำกัด พบว่า และการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เพศและระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมด้านสัดส่วนเงินออม ส่วนอายุ สถานภาพ จำนวนสมาชิก อายุการทำงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมด้านสัดส่วน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และผลตอบแทน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมด้านสัดส่วน

ณิชากร ชัยสิริ (2562) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศและอายุส่งผลต่อพฤติกรรมการออมโดยเพศหญิงมีการออมมากกว่าเพศชายและคนอายุมากมีการออมมากกว่าคนอายุน้อย ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับจุลภาคมีผลต่อพฤติกรรมการออมอยู่ 1 ด้าน คือ รายจ่ายของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับมหภาคมีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลาอยู่ 1 ด้าน คือ นโยบายการเงินหรืออัตราดอกเบี้ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการทดสอบสมมุติฐานพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิก ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับจุลภาคด้านรายได้ รายจ่าย ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับมหภาคด้านนโยบายการเงิน นโยบายการคลัง ส่งผลต่อการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา

ปิติพันธุ์ อ่อนจันทร์, พิทักษ์ สีสุกใส (2560) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ พบว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ โดยเหตุผลที่ไม่ออมในกองทุนคือการมีรายได้น้อยสำคัญสุด รองลงมาคือ การมีรายจ่ายมากและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมโดยการฝากออมทรัพย์มากที่สุด ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนแห่งชาติมากที่สุด คือการไม่มีหนี้สิน

วิไลลักษณ์ จุ้ยช่วย, ดร.ธีรศักดิ์ ทรัพย์วโรบล (2561) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุนของกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุน และบุคคลที่ไม่ลงทุนเพราะไม่มีความรู้ด้านกองทุนรวมตราสารทุนมากที่สุด ส่วนพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนกองทุนรวมตราสารทุนเนื่องจากต้องการออมเงินระยะยาว โดยพฤติกรรมผู้ลงทุนจะศึกษาข้อมูลการลงทุนผ่านระบบเว็บไซต์ และด้านปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ผลิตภัณฑ์ การให้บริการ และบุคลากร ส่งผลมากที่สุด และการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุนด้านอาชีพที่ประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป ค่าขายรัฐวิสาหกิจ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุนแสดงให้เห็นว่าอาชีพที่มีรายได้ค่อนข้างสูงจะตัดสินใจลงทุนกองทุนรวมตราสารทุนเพื่อคาดหวังผลตอบแทน ส่วนปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านช่องทางการจัดจำหน่ายมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุน แสดงให้เห็นว่าการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุน

ณิชากร ชัยศิริ, เกษฎา นกน้อย และวาสนา สุวรรณวิจิตร (2562) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา พบว่า พฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลาอยู่ในระดับปานกลาง โดยการฝากเงินกับธนาคารมากที่สุด และการทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจระดับมหภาค คือนโยบายการเงิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา

เมทาวี มีเกล็ด (2562) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย การทดสอบสมมติฐาน พบว่า กองทุนรวมระยะยาว เงินเพื่อ กองทุนการออมแห่งชาติมีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย และอัตราดอกเบี้ยหรืออัตราผลตอบแทนปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ประกันชีวิต กองทุนประกันสังคม กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่มีอิทธิพลต่อการออมภาคครัวเรือนของประเทศไทย

ปรารธนา หลีกภัย (2563) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรัง พบว่า ผู้ที่ส่งผลต่อการออมมากที่สุด คือตนเอง รูปแบบการออมคือการเก็บเงินสดไว้กับตนเองมากที่สุด และการทดสอบสมมติฐานพบว่ารายได้และรายจ่ายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมและจำนวนเงินออม

วันวิสาห์ ไกยะฝ่าย, อารยา สุระสุข, นุศราพร สุสูงเนิน, สุภาวดี สุวีธรรมา และนิภาดา จรัสเอี่ยม (2563) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา การทดสอบสมมติฐานพบว่า พฤติกรรมการออมแตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน เพราะความเป็นอยู่ของทางด้านสังคมของนักศึกษาแต่ละคนแตกต่างกัน และนักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research Method) และมีวิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ทำการศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษา โดยมีลำดับขั้นตอนในการศึกษาและมีระเบียบวิธีการศึกษาในด้าน การกำหนดประชากร การสุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงสถิติที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 อำเภอ คือ 1. อำเภอเมืองปทุมธานี 2. อำเภอลำลูกกา 3. อำเภอคลองหลวง 4. อำเภอธัญบุรี 5. อำเภอลาดหลุมแก้ว 6. อำเภอสามโคก 7. อำเภอหนองเสือ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 275,399 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี ซึ่งผู้ศึกษากำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากร โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และกำหนดระดับความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 โดยใช้การคำนวณ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(E)^2}$$
$$n = \frac{275,399}{1+275,399(0.05)^2}$$
$$= 399.419 \approx 400 \text{ ตัวอย่าง}$$

กำหนดให้ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากร

E คือ 0.05 (ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95)

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 400 ตัวอย่าง ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บตัวอย่างสำรองเพิ่มเติมร้อยละ 5 ประมาณ 20 ตัวอย่าง เพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดจากการเก็บตัวอย่างและการตอบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 420 ตัวอย่าง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่าง เพื่อเลือกตัวแทนที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จะมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยการแบ่งแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี 7 อำเภอ คือ 1. อำเภอเมืองปทุมธานี 2. อำเภอลำลูกกา 3. อำเภอคลองหลวง 4. อำเภอธัญบุรี 5. อำเภอลาดหลุมแก้ว 6. อำเภอสามโคก 7. อำเภอหนองเสือ และแจกแจงแบ่งสัดส่วนตามขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 420 ตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนการแบ่งชั้นภูมิของประชากรและกลุ่มตัวอย่างของแรงงานนอกระบบประกันสังคม ในเขตจังหวัดปทุมธานี ที่ใช้ในการศึกษา

อำเภอ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1.อำเภอเมืองปทุมธานี	60
2.อำเภอลำลูกกา	60
3.อำเภอคลองหลวง	60
4.อำเภอธัญบุรี	60
5.อำเภอลาดหลุมแก้ว	60
6.อำเภอสามโคก	60
7.อำเภอหนองเสือ	60
รวม	420

ขั้นตอนที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability) โดยจะทำการแจกแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เป็นข้อมูลทั่วไปทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และจำนวนบุตร เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด ซึ่งลักษณะของคำถามจะเป็นคำตอบแบบหลายตัวเลือก (Multiple Choice Question)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม ได้แก่ การจัดสรรเงินออม ประมาณการออมเฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการออม วัตถุประสงค์การออม รูปแบบการออม เหตุผลการเลือกรูปแบบ

การออม แนวโน้มการออมในอนาคต เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด ซึ่งลักษณะของคำถามจะเป็นคำตอบแบบหลายตัวเลือก (Multiple Choice Question) และจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด ซึ่งลักษณะของคำถามจะให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบเอง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออม ลักษณะการกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้ระดับในการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval Scale) มีลักษณะดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความสำคัญ
5	ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด
4	ปัจจัยที่ส่งผลมาก
3	ปัจจัยที่ส่งผลปานกลาง
2	ปัจจัยที่ส่งผลน้อย
1	ปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออม ลักษณะการกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้ระดับในการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval Scale) มีลักษณะดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความสำคัญ
5	ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด
4	ปัจจัยที่ส่งผลมาก
3	ปัจจัยที่ส่งผลปานกลาง
2	ปัจจัยที่ส่งผลน้อย
1	ปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด

การแปลผลแบบสอบถามในส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 ใช้ค่าเฉลี่ย (Average) โดยมีเกณฑ์คะแนนตามวิธีการคำนวณ โดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

1) เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของคะแนนในแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออม มีดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน	แปลผล
4.21 - 5.00	ส่งผลในระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	ส่งผลในระดับมาก
2.61 - 3.40	ส่งผลในระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	ส่งผลในระดับน้อย
1.00 - 1.80	ส่งผลในระดับน้อยที่สุด

2) เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของคะแนนในแบบสอบถาม ส่วนที่ 4 ปัจจัยด้านด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออม มีดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน	แปลผล
4.21 - 5.00	ส่งผลในระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	ส่งผลในระดับมาก
2.61 - 3.40	ส่งผลในระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	ส่งผลในระดับน้อย
1.00 - 1.80	ส่งผลในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจาก ตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อมาใช้เป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการศึกษา

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อเป็นการตรวจสอบ ขอคำแนะนำในการนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการศึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อคณะกรรมการการค้นคว้าอิสระ เพื่อปรับปรุงใหม่ ให้มีความถูกต้องก่อนนำไปใช้

4. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขและไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในสำนวนการใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับข้อความและพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้คะแนน 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นสามารถวัดได้ตามนิยามคำศัพท์ของแบบสอบถาม ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสามารถวัดได้ตามนิยามคำศัพท์ของแบบสอบถาม และ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สามารถวัดได้ตามนิยามคำศัพท์ของแบบสอบถาม เมื่อได้รับการพิจารณาและตรวจสอบแล้ว ผู้ศึกษาจึงหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2556, น. 140-147) โดยใช้สูตร ดังนี้

สูตรในการคำนวณหาค่า IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

R = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ในการเลือกข้อความพิจารณาจากค่า IOC ถ้ามีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ซึ่งเป็นข้อความที่ใช้ได้และหากต่ำกว่า 0.50 แสดงว่าข้อความนั้น ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2547)

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา

(Coefficient Alpha) ของ Cronbach,s Alpha (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2556, น. 147) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
ปัจจัยเศรษฐกิจ	
1.ด้านรายได้	0.950
2.ด้านการบริโภค	0.902
3.ด้านอัตราดอกเบี้ย	0.977
4.ด้านระดับราคาสินค้า	0.956
ปัจจัยสังคม	
1.ด้านจำนวนสาขาสถาบันการเงิน	0.987
2.ด้านเป้าหมายการออม	0.984
3.ด้านสิ่งจูงใจและการโฆษณา	0.983
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	0.897

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งได้จากการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายจำนวน 420 คน ที่เป็นแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1.1 ผู้ศึกษาขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปดำเนินการสอบถามกับแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี โดยเก็บตัวอย่างตามความสะดวก

1.3 นำแบบสอบถามมารอกรหัส เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ดังนี้

2.1 หนังสือพิมพ์ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ

2.2 ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

2.3 หนังสือทางวิชาการ บทความ สารนิพนธ์ และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดทำข้อมูล

1. เมื่อรวบรวมแบบสอบถามตามจำนวนที่ต้องการแล้ว ผู้ศึกษาจะทำการตรวจสอบข้อมูล (Editing) โดยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างทำการตอบแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. ทำการกรอกรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วนำมากรอกรหัสตามที่กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า

3. การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลที่กรอกรหัสแล้วมาบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for Social Sciences)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และจำนวนบุตร โดยนำมาแจกแจงจำนวนความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี โดยประเมินจากข้อมูลด้าน การจัดสรรเงินออม จำนวนการออมเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน รูปแบบการออม วัตถุประสงค์การออม ระยะเวลาการออม เหตุผลการเลือกรูปแบบการออม แนวโน้มการออมในอนาคต เพื่อนำไปสู่พฤติกรรมการออม แล้วนำมาแจกแจงจำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย และระดับราคาสินค้า โดยนำมาคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.4 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 4 ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ จำนวนสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม และสิ่งจูงใจและการโฆษณา โดยนำมาคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic)

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และจำนวนบุตร ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย ระดับราคาสินค้า ส่งผลต่อการออม

สมมติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม สิ่งจูงใจและการโฆษณา ส่งผลต่อการออม

2.1 ใช้วิธีการทดสอบ Independent Samples t-test, One-Way ANOVA (F-test) ในการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมต่างกัน

2.2 ใช้สถิติการถดถอย (Multiple Regression) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านสังคม โดยทดสอบที่ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานีผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบเอฟ (F - Distribution)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบที (t - Distribution)
R Square : R ²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
Adjusted R ²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เมื่อปรับแล้ว
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบ
*	แทน	ค่าสถิติทดสอบ 0.05

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด และได้จัดลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานะภาพ และจำนวนบุตร โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	190	47.5
หญิง	210	52.5
รวม	400	100.0
2. อายุ		
15 - 25 ปี	54	13.5
26 - 35 ปี	120	30.0
36 - 45 ปี	94	23.5
46 - 55 ปี	71	17.8
มากกว่า 55 ปี	61	15.3
รวม	400	100.0
3. สถานะภาพ		
โสด	163	40.8
สมรส	196	49.0
หย่าร้าง/หม้าย	41	10.3
รวม	400	100.0
4. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	93	23.3
มัธยมศึกษา	184	46.0
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	113	28.2
สูงกว่าปริญญาตรี	10	2.5
รวม	400	100.0
5. อาชีพ		
ภาคเกษตรกรรม	116	29.0
การค้าและการบริการ	175	43.8
การผลิตหรืออุตสาหกรรม	85	21.3
อื่น ๆ	24	6.0
รวม	400	100.0
6. จำนวนบุตร		
ไม่มี	178	44.5
1 คน	93	23.3
2 คน	85	21.3
มากกว่า 2 คน	44	11.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 400 คน โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะภาพ อาชีพ และจำนวนบุตร ได้ดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 ที่เหลือเป็นเพศชาย จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5

จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 มีอายุระหว่าง 46-55 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 มีอายุมากกว่า 55 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 และมีอายุระหว่าง 15-25 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมาคือระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 ระดับประถมศึกษา จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดคือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

จำแนกตามสถานะภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานะภาพสมรส จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมาคือมีสถานะภาพโสด จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 และมีสถานะภาพหย่าร้าง/หม้าย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3

จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพการค้าและการบริการ จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมาคือมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 มีอาชีพการผลิตหรืออุตสาหกรรม จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 และอื่นๆ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

จำแนกตามจำนวนบุตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีบุตร จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 รองลงมาคือมีบุตร 1 คน จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 มีบุตร 2 คน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 และมีจำนวนบุตรมากกว่า 2 คน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบ

การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบ ผู้ศึกษาประเมินจากข้อมูลด้านการจัดสรรเงินออม ประมาณเงินออมคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อรายได้รวมแต่ละเดือน เป้าหมายการออม ระยะเวลาการออม รูปแบบการออม การเลือกรูปแบบการออม และแนวโน้มการออม ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงการจัดสรรเงินออมของแรงงานนอกระบบ

การจัดสรรเงินออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กำหนดไว้แน่นอนทุกเดือน	125	31.3
ไม่มีการกำหนดไว้แน่นอนในแต่ละเดือน ออมตามเงินที่เหลือ	227	56.8
กำหนดไว้บางส่วน และออมเพิ่มในบางเดือน	48	12.0
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นถึงการจัดสรรเงินออมของแรงงานนอกระบบในภาพรวม พบว่า แรงงานนอกระบบประกันสังคมส่วนใหญ่ ไม่มีการกำหนดไว้แน่นอนในแต่ละเดือน ออมตามเงินที่เหลือ จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมาคือ กำหนดไว้แน่นอนทุกเดือน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 และกำหนดไว้บางส่วนและออมเพิ่มในบางเดือน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0

ตารางที่ 4.3 แสดงการประมาณเงินออมของแรงงานนอกระบบ

ประมาณเงินออมของท่าน คิดเป็นกึ่งเปอร์เซ็นต์ของรายได้รวมใน แต่ละเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประมาณ 1-10% ของรายได้	105	26.3
ประมาณ 11-20% ของรายได้	86	21.5
ประมาณ 21-30% ของรายได้	24	6.0
มากกว่า 30% ของรายได้	8	2.0
ไม่แน่นอน	177	44.3
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นถึงการประมาณเงินออม คิดเป็นกึ่งเปอร์เซ็นต์ของรายได้รวมใน แต่ละเดือนของแรงงานนอกระบบในภาพรวม พบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ประมาณเงินออม คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของรายได้รวมในแต่ละเดือนไม่แน่นอน จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 รองลงมาคือ ประมาณ 1-10% ของรายได้ จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 ประมาณ 11-20% ของรายได้ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ประมาณ 21-30% ของรายได้ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 และมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

ตารางที่ 4.4 แสดงเป้าหมายการออมเงินของแรงงานนอกระบบ

เป้าหมายการออมที่สำคัญที่สุดในการออมเงินของท่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ	106	26.5
เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน	157	39.3
เพื่อหาผลตอบแทนในการออม	28	7.0
เพื่อซื้อทรัพย์สินที่ต้องการ	49	12.3
เพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตร/หลาน หรือ ตนเอง	60	15.0
อื่น ๆ	-	-
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายการออมที่สำคัญที่สุดของแรงงานนอกระบบ พบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมาคือ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 เพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตร/หลาน หรือ ตนเอง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 เพื่อซื้อทรัพย์สินที่ต้องการ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 และเพื่อหาผลตอบแทนในการออม จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0

ตารางที่ 4.5 แสดงระยะเวลาการเก็บออมของแรงงานนอกระบบ

ท่านเก็บออมมาเป็นระยะเวลาานเท่าใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	52	13.0
1-2 ปี	133	33.3
3-5 ปี	113	28.2
6 ปีขึ้นไป	102	25.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นถึงระยะเวลาในการออมของแรงงานนอกระบบในภาพรวมพบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เก็บออมมาเป็นระยะเวลา 1-2 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาคือ 3-5 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 6 ปีขึ้นไป จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 และน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0

ตารางที่ 4.6 แสดงรูปแบบการออมของแรงงานนอกระบบ

ท่านเลือกออมเงินผ่านธนาคารรูปแบบใดมากที่สุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฝากออมทรัพย์	315	78.8
ฝากประจำ	57	14.2
ซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส.	28	7.0
อื่นๆ	-	-
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นถึงการเลือกรูปแบบออมเงินผ่านธนาคารของแรงงานนอกระบบ พบว่า แรงงานนอกระบบประกันสังคมส่วนใหญ่ออมเงินผ่านธนาคารรูปแบบฝากออมทรัพย์ จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 78.8 รองลงมาคือ ฝากประจำ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 และซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส. จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0

ตารางที่ 4.7 แสดงเหตุผลการเลือกรูปแบบการออมของแรงงานนอกระบบ

เหตุผลในการเลือกรูปแบบการออมที่สำคัญที่สุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อัตราผลตอบแทนที่ได้รับ	119	29.8
ระยะเวลาในการให้ผลตอบแทน	70	17.5
เงินออมเปลี่ยนเป็นเงินสดง่าย	199	49.8
การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสถาบันการเงิน	8	2.0
อื่นๆ	4	1.0
รวม	400	100

ตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นถึงเหตุผลในการเลือกรูปแบบการออมของแรงงานนอกระบบ พบว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เลือกรูปแบบเงินออมเปลี่ยนเป็นเงินสดง่าย จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.8 รองลงมาคือ อัตราผลตอบแทนที่ได้รับ จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 ระยะเวลาในการให้ผลตอบแทน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสถาบันการเงิน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และอื่นๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตารางที่ 4.8 แสดงแนวโน้มการออมของแรงงานนอกระบบ

แนวโน้มการออมในอนาคต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ออมเท่าเดิม	215	53.8
อมน้อยลง	19	4.8
ออมเพิ่มขึ้น	166	41.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการออมในอนาคตของแรงงานนอกระบบ พบว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีแนวโน้มการออมเท่าเดิม จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาคือ ออมเพิ่มขึ้น จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 และอมน้อยลง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8

ผู้ศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบการออมของแรงงานนอกระบบ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงการออมของแรงงานนอกระบบ โดยจำแนกตามเพศ

เพศ	ประมาณการออมเฉลี่ยต่อเดือน (จำนวน)					รวม
	1-10%	11-20%	21-30%	มากกว่า 30%	ไม่แน่นอน	
ชาย	44 (23.2)	41 (21.6)	12 (6.3)	3 (1.6)	90 (47.4)	190 (100.0)
หญิง	61 (29.0)	45 (21.4)	12 (5.7)	5 (2.4)	87 (41.4)	210 (100.0)
รวม	105 (26.3)	86 (21.5)	24 (6.0)	8 (2.0)	177 (44.3)	400 (100.0)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึง ค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4.9 พบว่า แรงงานนอกระบบ เพศชาย จำนวน 190 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 41 คน คิดเป็น

ร้อยละ 21.6 การออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 และการออมต่อเดือนมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6

แรงงานนอกระบบ เพศหญิง จำนวน 210 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 รองลงมาคือมีการออม 1-10% ของรายได้ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 การออมต่อเดือน 21-3% ของรายได้ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 และการออมมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4

ตารางที่ 4.10 แสดงการออมของแรงงานนอกระบบ โดยจำแนกตามอายุ

อายุ	ประมาณการออมเฉลี่ยต่อเดือน (จำนวน)					รวม
	1-10%	11-20%	21-30%	มากกว่า 30%	ไม่แน่นอน	
15-25 ปี	15 (27.8)	14 (25.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	25 (46.3)	54 (100.0)
26-35 ปี	35 (29.2)	26 (21.7)	4 (3.3)	4 (3.3)	51 (42.5)	120 (100.0)
36-45 ปี	20 (21.3)	19 (20.2)	10 (10.6)	2 (2.1)	43 (45.7)	94 (100.0)
46-55 ปี	18 (25.4)	17 (23.9)	6 (8.5)	2 (2.8)	28 (39.4)	71 (100.0)
มากกว่า 55 ปี	17 (27.9)	10 (16.4)	4 (6.6)	0 (0.0)	30 (49.2)	61 (100.0)
รวม	105 (26.3)	86 (21.5)	24 (6.0)	8 (2.0)	177 (44.3)	400 (100.0)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึง ค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4.10 พบว่า แรงงานนอกระบบ อายุ 15-25 ปี จำนวน 54 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 และการออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9

แรงงานนอกระบบ อายุ 26-35 ปี จำนวน 120 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 การออมต่อเดือน 21-30% และมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

แรงงานนอกระบบ อายุ 36-45 ปี จำนวน 94 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 20 คน

คิดเป็นร้อยละ 21.3 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 การออมต่อเดือน 21-30% จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 และการออมต่อเดือนมากกว่า 30% จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1

แรงงานนอกระบบ อายุ 46-55 ปี จำนวน 71 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 การออมต่อเดือน 21-30% จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และการออมต่อเดือนมากกว่า 30% จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

แรงงานนอกระบบ อายุมากกว่า 55 ปี จำนวน 61 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 และการออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6

ตารางที่ 4.11 แสดงการออมของแรงงานนอกระบบ โดยจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประมาณการออมเฉลี่ยต่อเดือน (จำนวน)					รวม
	1-10%	11-20%	21-30%	มากกว่า 30%	ไม่แน่นอน	
โสด	42 (25.8)	38 (23.3)	9 (5.5)	2 (1.2)	72 (44.2)	163 (100.0)
สมรส	55 (28.1)	36 (18.4)	11 (5.6)	6 (3.1)	88 (44.9)	196 (100.0)
หย่าร้าง / หม้าย	8 (19.5)	12 (29.3)	4 (9.8)	0 (0.0)	17 (41.5)	41 (100.0)
รวม	105 (26.3)	86 (21.5)	24 (6.0)	8 (2.0)	177 (44.3)	400 (100.0)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึง ค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4.11 พบว่าแรงงานนอกระบบ สถานภาพโสด จำนวน 163 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 การออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 และการออมต่อเดือนมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2

แรงงานนอกระบบ สถานภาพสมรส จำนวน 169 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4

การออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และการออมต่อเดือนมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1

แรงงานนอกระบบ สถานภาพหย่าร้าง/หม้าย จำนวน 41 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 การออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 และการออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8

ตารางที่ 4.12 แสดงการออมของแรงงานนอกระบบ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประมาณการออมเฉลี่ยต่อเดือน (จำนวน)					รวม
	1-10%	11-20%	21-30%	มากกว่า 30%	ไม่แน่นอน	
ประถมศึกษา	27 (29.0)	16 (17.2)	5 (5.4)	0 (0.0)	45 (48.4)	93 (100.0)
มัธยมศึกษา	60 (32.6)	46 (25.0)	5 (2.7)	4 (2.2)	69 (37.5)	184 (100.0)
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	15 (13.3)	22 (19.5)	12 (10.6)	2 (1.8)	62 (54.9)	113 (100.0)
สูงกว่าปริญญาตรี	3 (30.0)	2 (20.0)	2 (20.0)	2 (20.0)	1 (10.0)	10 (100.0)
รวม	105 (26.3)	86 (21.5)	24 (6.0)	8 (2.0)	177 (44.3)	400 (100.0)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึง ค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4.12 พบว่าแรงงานนอกระบบ ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 93 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 และการออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4

แรงงานนอกระบบ ระดับศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 184 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 การออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 และการออมต่อเดือนมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2

แรงงานนอกระบบ ระดับศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 113 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 การออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 15 คน

คิดเป็นร้อยละ 13.3 การออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 และการออมต่อเดือนมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8

แรงงานนอกระบบ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 11-20% การออมต่อเดือน 21-30% และมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0

ตารางที่ 4.13 แสดงการออมของแรงงานนอกระบบ โดยจำแนกตามอาชีพ

	ประมาณการออมเฉลี่ยต่อเดือน (จำนวน)					รวม
	1-10%	11-20%	21-30%	มากกว่า 30%	ไม่แน่นอน	
ภาคเกษตรกรรม	26 (22.4)	22 (19.0)	11 (9.5)	0 (0.0)	57 (49.1)	116 (100.0)
ภาคการค้าและการบริการ	53 (30.3)	36 (20.6)	7 (4.0)	6 (3.4)	73 (41.7)	175 (100.0)
ภาคการผลิตและอุตสาหกรรม	19 (22.4)	24 (28.2)	6 (7.1)	2 (2.4)	34 (40.0)	85 (100.0)
อื่น ๆ	7 (29.2)	4 (16.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	13 (54.2)	24 (100.0)
รวม	105 (26.3)	86 (21.5)	24 (6.0)	8 (2.0)	177 (44.3)	400 (100.0)

หมายเหตุ ตัวเลขวงเล็บ () หมายถึง ค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4.13 พบว่าแรงงานนอกระบบ อาชีพภาคเกษตรกรรม จำนวน 116 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 และการออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5

แรงงานนอกระบบ อาชีพภาคการค้าและการบริการ จำนวน 175 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 การออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 และการออมต่อเดือนมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4

แรงงานนอกระบบ อาชีพภาคการผลิตและอุตสาหกรรม จำนวน 85 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 การออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 19 คน

คิดเป็นร้อยละ 22.4 การออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 และการออมต่อเดือนมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4

แรงงานนอกระบบ อาชีพอื่นๆ จำนวน 24 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 และการออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7

ตารางที่ 4.14 แสดงการออมของแรงงานนอกระบบ โดยจำแนกตามจำนวนบุตร

จำนวนบุตร	ประมาณการออมเฉลี่ยต่อเดือน (จำนวน)					รวม
	1-10%	11-20%	21-30%	มากกว่า 30%	ไม่แน่นอน	
ไม่มี	41 (23.0)	43 (24.2)	10 (5.6)	4 (2.2)	80 (44.9)	178 (100.0)
1 คน	25 (26.9)	19 (20.4)	3 (3.2)	3 (3.2)	43 (46.2)	93 (100.0)
2 คน	28 (32.9)	16 (18.8)	7 (8.2)	0 (0.0)	34 (40.0)	85 (100.0)
มากกว่า 2 คน	11 (25.0)	8 (18.2)	4 (9.1)	1 (2.3)	20 (45.5)	44 (100.0)
รวม	105 (26.3)	86 (21.5)	24 (6.0)	8 (2.0)	177 (44.3)	400 (100.0)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึง ค่าร้อยละ

จากตารางที่ 4.14 พบว่าแรงงานนอกระบบ ที่ไม่มีจำนวนบุตร จำนวน 178 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 การออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 การออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และการออมต่อเดือนมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2

แรงงานนอกระบบ ที่มีจำนวนบุตร 1 คน จำนวน 93 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 การออมต่อเดือน 21-30% และมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2

แรงงานนอกระบบ ที่มีจำนวนบุตร 2 คน จำนวน 85 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 1-10% ของรายได้ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และการออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2

แรงงานนอกระบบ ที่มีจำนวนบุตรมากกว่า 2 คน จำนวน 44 คน ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนไม่แน่นอน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมาคือมีการออมต่อเดือน 10-20% ของรายได้ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 การออมต่อเดือน 11-20% ของรายได้ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 การออมต่อเดือน 21-30% ของรายได้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 และการออมต่อเดือนมากกว่า 30% ของรายได้ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออม

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจตามความคิดเห็นของแรงงานนอกระบบ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	ระดับที่ส่งผล			
	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
ด้านรายได้				
จำนวนรายได้รวมต่อเดือน	3.7525	1.00687	มาก	(1)
ด้านการบริโภค				
จำนวนรายจ่ายต่อเดือน	3.7000	0.93122	มาก	(2)
ค่าใช้จ่ายทางการบริโภค	3.4700	0.91717	มาก	(3)
ด้านอัตราดอกเบี้ย				
อัตราผลตอบแทน	3.2575	1.00933	ปานกลาง	(4)
ระยะเวลาผลตอบแทน	3.1775	1.00674	ปานกลาง	(6)
ด้านระดับราคาสินค้า				
ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค	3.2200	1.14669	ปานกลาง	(5)
รวม	3.4296	1.00300	มาก	

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ระดับที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อการออมระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4296

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า อันดับ 1 จำนวนรายได้รวมต่อเดือน ส่งผลระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 อันดับ 2 คือ จำนวนรายจ่ายต่อเดือน ส่งผลระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 อันดับ 3 คือ ค่าใช้จ่ายทางการบริโภค ส่งผลระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 อันดับ 4 คือ อัตราผลตอบแทน ส่งผลระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 อันดับ 5 คือ ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค ส่งผลระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 และอันดับ 6 คือ ระยะเวลาผลตอบแทน ส่งผลระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออม

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านสังคมตามความคิดเห็นของแรงงานนอกระบบ

ปัจจัยด้านสังคม	ระดับการส่งผล			
	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
ด้านจำนวนสาขาสถาบันการเงิน				
จำนวนสาขาของธนาคารมีมาก	3.3075	1.18594	ปานกลาง	(10)
ด้านชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์สถาบันการเงิน				
ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์สถาบันการเงิน	3.3125	1.10811	ปานกลาง	(9)
ความมั่นคงของสถาบันการเงิน	3.5850	1.11619	ปานกลาง	(6)
สามารถเดินทางได้สะดวก	3.8225	1.06246	มาก	(2)
ความพอใจในการบริการ	3.7475	1.09853	มาก	(3)
ด้านเป้าหมายการออม				
เพื่อใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ	3.6750	1.10109	มาก	(4)
เพื่อการประกอบอาชีพ	3.6050	1.04724	มาก	(5)
เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน	3.8275	1.01751	มาก	(1)
เพื่อซื้อสินทรัพย์	3.3700	1.07982	ปานกลาง	(8)
เพื่อใช้จ่ายทางด้านการศึกษา	3.2300	1.20029	ปานกลาง	(12)
เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย	3.2350	1.07595	ปานกลาง	(11)
เพื่อเป็นหลักประกัน เช่น ประกันชีวิต	3.0125	1.14263	ปานกลาง	(14)
เพื่อเพิ่มมูลค่าเงินออม	3.4975	1.06199	ปานกลาง	(7)
เพื่อกิจกรรมทางด้านสังคม	2.7250	1.15876	มาก	(17)
ด้านสิ่งจูงใจและการโฆษณา				
การส่งเสริมด้านการตลาด	2.9275	1.05595	ปานกลาง	(15)
ผลประโยชน์ทางภาษี	2.8775	1.05131	ปานกลาง	(16)
ผลตอบแทนสูง	3.1575	1.15804	ปานกลาง	(13)
รวม	3.3479	1.10128	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ระดับที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบ พบว่า ปัจจัยด้านสังคม ส่งผลต่อการออมระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.3479

เมื่อพิจารณาเป็นรายย่อย เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า อันดับที่ 1 เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ส่งผลระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 อันดับ 2 คือ สามารถเดินทางได้สะดวก ส่งผลระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 อันดับ 3 คือ ความพอใจในการบริการ ส่งผลระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75

ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และจำนวนบุตร ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมต่างกัน

H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมไม่ต่างกัน

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ Independent simple t-test (t-test) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นในการทดสอบสมมติฐานที่ 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อพบว่า ค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านเพศที่ส่งผลต่อการออมเงินของแรงงานนอกระบบ

เพศ	n	\bar{X}	SD	T	Sig.
ชาย	190	1472.3648	1537.70501	-1.825	0.069
หญิง	210	1789.1429	1894.12924		
รวม	400	1638.6750	1739.08454		

จากตารางที่ 4.17 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อการออมด้านเพศ พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.069 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ One-way ANOVA (F-test) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นในการทดสอบสมมติฐานที่ 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 เมื่อพบว่าค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 4.18 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านอายุที่ส่งผลต่อการออมเงินของแรงงานนอกระบบ

อายุ	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
15-25 ปี	54	1122.2222	781.54821	2.431	0.047*
26-35 ปี	120	1752.0833	1857.34286		
36-45 ปี	94	1875.0000	1977.38219		
46-55 ปี	71	1796.7606	1832.54762		
มากกว่า 55 ปี	61	1324.5902	1506.39257		
รวม	400	1638.6750	1739.08454		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการออมด้านอายุ พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.047 ซึ่งมีความน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.19 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านสถานภาพที่ส่งผลต่อการออมเงินของแรงงานนอกระบบ

สถานภาพ	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
โสด	163	1426.5031	1371.29052	2.272	0.104
สมรส	196	1818.1122	1917.95591		
หย่าร้าง / หม้าย	41	1624.3902	2068.42700		
รวม	400	1638.6750	1739.08454		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.104 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านระดับการศึกษาที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบ

ระดับการศึกษา	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
ประถมศึกษา	93	1365.5914	1477.84322	2.493	0.060
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	113	1901.9469	1882.35456		
สูงกว่าปริญญาตรี	10	2460.0000	3041.27166		
รวม	400	1638.6750	1739.08454		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อการออมด้านระดับการศึกษา พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.060 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.21 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านอาชีพส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบ

อาชีพ	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
ภาคเกษตรกรรม	116	1464.3966	1502.17772	1.947	0.122
การค้าและการบริการ	175	1837.4286	1988.45424		
การผลิตหรืออุตสาหกรรม	85	1620.5882	1642.32149		
อื่น ๆ	24	1095.8333	811.58951		
รวม	400	1638.6750	1739.08454		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อการออมด้านอาชีพ พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.122 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า อาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.22 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านจำนวนบุตรที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบ

จำนวนบุตร	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
ไม่มี	178	1798.1461	2057.54267	1.878	0.133
1 คน	93	1686.0215	1872.67777		
2 คน	85	1260.0000	731.14392		
มากกว่า 2 คน	44	1302.43511	1302.43511		
รวม	400	1638.6750	1739.08454		

*มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อการออมด้านจำนวนบุตร พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.133 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า จำนวนบุตรที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย ระดับราคาสินค้า ส่งผลต่อการออม

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม สิ่งจูงใจและการโฆษณา ส่งผลต่อการออม

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอย (Regression Analysis) แบบถดถอยปกติ (Enter Regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย ระดับราคาสินค้ากับการออมเฉลี่ยต่อเดือน และปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสาขานาการ เป้าหมายการออม สิ่งจูงใจและการโฆษณากับการออมเฉลี่ยต่อเดือน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.23 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย และระดับราคาสินค้า กับการออมเฉลี่ยต่อเดือน

Model Summary			
R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
0.319	0.102	0.092	1023.61241

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ค่าสัมประสิทธิ์ค่าทำนาย (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.102 คิดเป็นร้อยละ 10.2 ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ ค่าใช้จ่าย อัตราดอกเบี้ย และระดับราคาสินค้า สามารถอธิบายการออมได้ร้อยละ 10.2 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 89.8 ส่งผลจากตัวแปรอื่น

ตารางที่ 4.24 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยของสมมติฐานในภาพรวมปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย และระดับราคาสินค้า กับการออมเฉลี่ยต่อเดือน

ANOVA					
Model	Sum Of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Regression	42267857.79	4	10566964.45	10.085	0.000
Residual	371962739.7	355	1047782.365		
Total	414230597.5	359			

การวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 4.24 มีการตั้งสมมติฐาน ดังนี้

H_0 : ตัวแปรอิสระทุกตัวไม่ส่งผลต่อการออม

H_1 : ตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ส่งผลต่อการออม

จากการทดสอบสมมติฐาน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้นผลการทดสอบตามตารางที่ 4.24 ได้ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 นั่นคือ ตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ส่งผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.25 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย และระดับราคาสินค้า กับการออมเฉลี่ยต่อเดือน

Coefficients					
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	-328.589	303.247		-1.084	0.279
รายได้	56.797	76.916	0.049	0.738	0.461
การบริโภค	169.113	94.574	0.119	1.788	0.075
อัตราดอกเบี้ย	149.170	78.418	0.126	1.902	0.058
ระดับราคาสินค้า	134.209	59.768	0.140	2.245	0.025

จากตารางที่ 4.25 เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย ไม่ส่งผลต่อการออม ยกเว้นระดับราคาสินค้า ส่งผลต่อการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.26 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสถาบันการเงิน เป้าหมาย การออม สิ่งจูงใจและการโฆษณา กับการออมเฉลี่ยต่อเดือน

Model Summary			
R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
0.349	0.112	0.114	1010.89807

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ปัจจัยด้านสังคม ค่าสัมประสิทธิ์ค่าทำนาย (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.112 คิดเป็นร้อยละ 11.2 ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย และระดับราคาสินค้า สามารถอธิบายการออมได้ร้อยละ 11.2 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 88.8 ส่งผลจากตัวแปรอื่น

ตารางที่ 4.27 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยของสมมติฐานในภาพรวมปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม สิ่งจูงใจและการโฆษณา กับการออมเฉลี่ยต่อเดือน

ANOVA					
Model	Sum Of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Regression	50428889.39	3	16809629.80	16.449	0.000
Residual	363801708.1	356	1021914.910		
Total	414230597.5	359			

การวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 4.27 มีการตั้งสมมติฐาน ดังนี้

H_0 : ตัวแปรอิสระทุกตัวไม่ส่งผลต่อการออม

H_1 : ตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ส่งผลต่อการออม

จากการทดสอบสมมติฐาน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้นผลจากการทดสอบตามตารางที่ 4.27 ได้ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 นั่นคือ ตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ส่งผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 28 แสดงการวิเคราะห์สมการถดถอยที่ได้ตามวิธี Enter Regression ในการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม สิ่งจูงใจและการโฆษณา กับการออมเฉลี่ยต่อเดือน

Coefficients					
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std.	Bata		
	(Constant)	-589.749	294.392		
จำนวนสถาบันการเงิน	225.792	87.308	0.159	2.586	0.010
เป้าหมายการออม	284.042	108.197	0.184	2.625	0.009
สิ่งจูงใจและการโฆษณา	78.472	74.042	0.066	1.060	0.290

จากตารางที่ 28 เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม ส่งผลต่อการออม ยกเว้นสิ่งจูงใจและการโฆษณา ไม่ส่งผลต่อการออม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4.29 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออม ต่างกัน โดยใช้วิธีทดสอบ Independent simple (T-test) และ One-Way ANOWA (F-test)

ปัจจัยส่วนบุคคล	การออม
เพศ	-
อายุ	✓
สถานภาพ	-
ระดับการศึกษา	-
อาชีพ	-
จำนวนบุตร	-

เมื่อ ✓ ส่งผลต่อการออมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
 - ส่งผลต่อการออมไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.30 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสังคม ส่งผลต่อการออม โดยใช้วิธีทดสอบการถดถอย Multiple Regression

ปัจจัย	การออม
ด้านเศรษฐกิจ	
รายได้	-
การบริโภค	-
อัตราดอกเบี้ย	-
ระดับราคาสินค้า	✓
ด้านสังคม	
จำนวนสาขาสถาบันการเงิน	✓
เป้าหมายการออม	✓
สิ่งจูงใจและการโฆษณา	-

เมื่อ ✓ ส่งผลต่อการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
 - ไม่ส่งผลต่อการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบทราบบจำนวน โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และกำหนดระดับการผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552) และสุ่มตัวอย่างแบบโควตา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานนอกระบบประกันสังคมออกเป็น 10 อำเภอ คือ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอลำลูกกา อำเภอคลองหลวง อำเภอธัญบุรี อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสสามโคก อำเภอหนองเสือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม (Quota Sampling) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออม ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออม ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Sciences: SPSS) ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ จำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ Independent Samples t-test, One-Way ANOVA (F-test) และการวิเคราะห์ถดถอย (Multiple Regression) โดยวิธี Enter Regression

5.1 สรุปผลการศึกษา

ผู้ศึกษาสรุปผลการศึกษาลำดับของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 26-35 ปี สถานภาพสมรส มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกอบอาชีพการค้าและบริการ และไม่มีบุตร

ส่วนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบ

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบ ส่วนใหญ่มีการจัดสรรเงินออมแบบไม่มีการกำหนดไว้แน่นอนในแต่ละเดือนออมตามเงินที่เหลือ ประมาณเงินออมโดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของรายได้รวมในแต่ละเดือนส่วนใหญ่มีการออมที่ไม่แน่นอน วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการออมของแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน แรงงานนอกระบบประกันสังคมส่วนใหญ่เก็บออมเป็นระยะเวลา 1-2 ปี การเลือกรูปแบบการออมเงินส่วนใหญ่เลือกรูปแบบฝากออมทรัพย์

เหตุผลการเลือกรูปแบบการออมที่สำคัญที่สุดส่วนใหญ่เลือกเงินออมเปลี่ยนเป็นเงินสดง่าย และแนวโน้มการออมในอนาคตส่วนใหญ่ออมเท่าเดิม

ผลการเปรียบเทียบการประมาณการออมคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของรายได้รวมในแต่ละเดือน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าแรงงานนอกระบบเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่จะมีการออมที่ไม่แน่นอน การเปรียบเทียบด้านอายุ พบว่าส่วนใหญ่ทุกช่วงอายุจะมีการออมที่ไม่แน่นอน รองลงมาคือ การออมประมาณ 1-10% ของรายได้รวมในแต่ละเดือน ด้านสถานภาพ พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีการออมที่แน่นอน รองลงมาพบว่าสถานภาพโสด สมรส มีการออมประมาณ 1-10% ของรายได้รวมในแต่ละเดือน ส่วนสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย มีการออมประมาณ 11-21% ของรายได้รวมในแต่ละเดือน ด้านระดับการศึกษา พบว่าแรงงานนอกระบบประกันสังคมระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าส่วนใหญ่มีการออมที่ไม่แน่นอน แต่การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่การออมประมาณ 1-10% ของรายได้รวมในแต่ละเดือน ด้านอาชีพ พบว่าทุกอาชีพมีการออมที่ไม่แน่นอนในแต่ละเดือน รองลงมาภาคเกษตรกรรม ภาคการค้าและการบริการ และอื่นๆ มีการออมประมาณ 1-10% ของรายได้รวมในแต่ละเดือน การผลิตและอุตสาหกรรมมีการออมประมาณ 11-20% ของรายได้รวมในแต่ละเดือน และด้านจำนวนบุตร พบว่าส่วนใหญ่มีการออมที่ไม่แน่นอน รองลงมาจำนวนบุตร 1 คน จำนวนบุตร 2 คน และจำนวนบุตรมากกว่า 2 คน มีการออมประมาณ 1-10% ของรายได้รวมในแต่ละเดือน ส่วนไม่มีบุตรมีการออมประมาณ 11-20% ของรายได้รวมในแต่ละเดือน

ส่วนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อการออม

ความคิดเห็นระดับปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบ พบว่าภาพรวมปัจจัยด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อการออมระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4296 เมื่อวิเคราะห์แต่ละด้าน พบว่า จำนวนรายได้รวมต่อเดือน ส่งผลเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ จำนวนรายจ่ายต่อเดือน และค่าใช้จ่ายทางการบริโภค ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออม

ความคิดเห็นระดับปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบ พบว่า ภาพรวมปัจจัยด้านสังคมส่งผลต่อการออมระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.3479 เมื่อวิเคราะห์แต่ละด้าน พบว่า เป้าหมายการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ส่งผลเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ สามารถเดินทางได้สะดวก และความพอใจการบริการ ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ แรงงานนอกระบบประกันสังคมที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมไม่ต่างกัน ยกเว้น อายุ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ ค่าใช้จ่าย อัตราดอกเบี้ย ระดับราคาสินค้า ส่งผลต่อการออม ซึ่งสามารถสรุปการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย ไม่ส่งผลต่อการออม ยกเว้นระดับราคาสินค้า ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสาขาสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม สิ่งจูงใจและการโฆษณา ส่งผลต่อการออม ซึ่งสามารถสรุปการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสาขาสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม ส่งผลต่อการออม ยกเว้นสิ่งจูงใจและการโฆษณา ไม่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 การอภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบ มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำผลการศึกษามาทบทวนได้ดังนี้

อภิปรายผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมของแรงงานนอกระบบ

แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ไม่มีการกำหนดเงินออมไว้แน่นอนในแต่ละเดือนจะออมตามเงินที่เหลือ โดยจะออมเงินที่ไม่แน่นอนในแต่ละเดือน ออมเงินระยะเวลา 1-2 ปี ส่วนใหญ่ออมรูปแบบฝากออมทรัพย์ เพราะเปลี่ยนเป็นเงินสดง่าย และแนวโน้มการออมในอนาคตเท่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชานีเยสซ์ ช่างวัฒนกุล, กลางใจ แสงวิจิตร (2559) ศึกษาปัจจัยที่มีต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสตูล พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่วิธีการออมคือเมื่อมีเงินเหลือจากการใช้

ส่วนเป้าหมายการออมส่วนใหญ่เพื่อเก็บไว้ใช้ยามฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ศิวชกรณาเพ็ญ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมและพฤติกรรมการออมของคน Gen Y พบว่า วัตถุประสงค์ในการออมส่วนใหญ่ออมเงินเพื่อกรณีฉุกเฉินและเจ็บป่วยมากที่สุด

อภิปรายผลการวิเคราะห์ระดับการส่งผลต่อการออมของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ระดับการส่งผลต่อการออมของปัจจัยด้านเศรษฐกิจตามความคิดเห็นของแรงงานนอกระบบ พบว่า อันดับ 1 คือ จำนวนรายได้รวมต่อเดือน จำนวนรายจ่ายต่อเดือน ค่าใช้จ่ายทางการบริโภคส่งผลต่อการออมระดับมาก ส่วน อัตราผลตอบแทน ระยะเวลาผลตอบแทน ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคส่งผลต่อการออมระดับปานกลาง และโดยภาพรวมปัจจัยด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อการออมระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ชานีเยสซ์ ช่างวัฒนกุล, กลางใจ แสงวิจิตร (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสตูล พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ด้านรายได้ รายจ่าย ส่งผลมากที่สุด

อภิปรายผลการวิเคราะห์ระดับการส่งผลต่อการออมของปัจจัยด้านสังคม

การส่งผลต่อการออมของปัจจัยด้านสังคม ตามความคิดเห็นของแรงงานนอกระบบ พบว่า อันดับ 1 คือ วัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน รองลงมาคือ สามารถเดินทางไปสถาบันการเงินได้สะดวก ถัดมาคือ ความพอใจในการบริการของสถาบันการเงิน โดยภาพรวมของปัจจัยด้านสังคม พบว่า ส่งผลต่อการออมระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ชานีเยสซ์ ช่างวัฒนกุล, กลางใจ แสงวิจิตร

(2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสตูล พบว่า ปัจจัยทางสังคม ด้านวัตถุประสงค์การออมส่งผลมากที่สุด

อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และจำนวนบุตร ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และ สุคนธ์ เครือน้ำคำ (2561) พบว่า ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมไม่ต่างกัน ส่วนอายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อการออมต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีวัฏจักรชีวิตกับการออมของ Franco Modiglian และ R. E. Brumberg (1954) โดยทฤษฎีกล่าวว่าในช่วงเริ่มต้นของชีวิตผู้บริโภคมักจะมีรายได้ต่ำแต่เมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้นจะสามารถหารายได้ได้มากขึ้นและสุดท้ายเมื่อถึงช่วงบั้นปลายชีวิตรายได้ค่อยๆลดลงแต่ทางด้านการบริโภคพบว่าผู้บริโภคมักจะไม่เปลี่ยนแปลงทางด้านการบริโภคมานักโดยจะบริโภคค่อนข้างคงที่หรือเพิ่มขึ้นไม่มากจากตอนเริ่มต้น

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ การบริโภค อัตราดอกเบี้ย ไม่ส่งผลต่อการออม ยกเว้นระดับราคาสินค้า ส่งผลต่อการออม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ชานีเยฮ์ ช่างวัฒนกุล, กลางใจ แสงวิจิตร (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสตูล ส่วนระดับราคาสินค้าส่งผลต่อการออม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีระดับราคาสินค้ากับการออม Deaton (1997) ที่กล่าวว่า การบริโภคลดลงจะทำให้เงินเหลือออมมากขึ้นหรือผู้บริโภครอคาดการณ์ว่าราคาสินค้าจะขึ้นราคาผู้บริโภคมักจะซื้อสินค้ามากขึ้นส่งผลให้การออมลดลง

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ จำนวนสาขาสถาบันการเงิน เป้าหมายการออม ส่งผลต่อการออม ยกเว้นสิ่งจูงใจและการโฆษณา ไม่ส่งผลต่อการออม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ชานีเยฮ์ ช่างวัฒนกุล, กลางใจ แสงวิจิตร (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสตูล พบว่าปัจจัยทางสังคม วัตถุประสงค์การออม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสตูล ส่วนสิ่งจูงใจและการโฆษณา ไม่ส่งผลต่อการออมซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ และ สุคนธ์ เครือน้ำคำ (2561) พบว่า สิ่งจูงใจและการโฆษณา ไม่มีความสัมพันธ์กับการออม

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

5.3.1 พฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ พบว่ามีการออมที่ไม่แน่นอน ดังนั้นภาครัฐควรสร้างความรับรู้เกี่ยวกับการออมให้แรงงานนอกระบบตระหนักถึงข้อดีและข้อเสีย และการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินมากขึ้น

5.3.2 จากผลการศึกษาพฤติกรรมการออมของแรงงานนอกระบบ พบว่าส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนที่ไม่แน่นอน และไม่ได้กำหนดเงินออมไว้อย่างแน่นอน แสดงให้เห็นว่าแรงงานนอกระบบมักมีรายได้ที่ไม่แน่นอนในแต่ละเดือน จึงต้องออมตามเงินที่เหลือใช้ในแต่ละเดือน ซึ่งทำให้การวางแผนในการออมเป็นเรื่องยาก ดังนั้นควรให้ความรู้และส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบในการทำรายรับรายจ่ายในแต่ละวัน เพื่อที่อย่างวางแผนการออมในอนาคตอย่างเหมาะสม

5.3.3 รูปแบบการออมส่วนใหญ่จะออมในรูปแบบเงินฝากออมทรัพย์ ดังนั้นสถาบันการเงินควรเสนอรูปแบบการออมใหม่ให้เหมาะสมกับแรงงานนอกระบบและเพื่อเป็นตัวเลือกที่หลากหลายให้แก่แรงงานนอกระบบ เช่น การออมเงินพร้อมรับประกันสังคมโดยไม่จำเป็นต้องออมเท่ากันทุกเดือนสามารถวางแผนได้ด้วยตนเอง เพื่อให้แรงงานนอกระบบมีทางเลือกที่หลากหลายและเป็นการเพิ่มโอกาสการออมเงินแก่แรงงานนอกระบบ

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

ผู้ศึกษาเห็นว่าหัวข้อการศึกษาที่น่าสนใจในการศึกษาครั้งต่อไป

5.4.1 ศึกษาปัญหาการออมของแรงงานนอกระบบ

5.4.2 ศึกษาการวางแผนทางการเงินของแรงงานนอกระบบเพิ่มเติม โดยจะสามารถทำให้วิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมของแรงงานนอกระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.4.3 ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย และนำมาเปรียบเทียบแบบสอบถามที่ได้ เพื่อให้เห็นภาพรวมมากขึ้น

บรรณานุกรม

- การวางแผนการเงิน. (2557). **ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย การบริหารจัดการเงิน**. สืบค้นจาก <https://www.1213.or.th/th/moneymgt/finplan/Pages/planningsteps.aspx>
- การออมส่วนบุคคล. (2014). **Jobdb บทความงานธนาคาร งานการเงิน**. สืบค้นจาก <https://th.jobdb.com/th-th/articles/การออมส่วนบุคคลคืออะไร/>
- การวางแผนการเงิน. (2558). **ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. สืบค้นจาก https://www.set.or.th/education/th/start/start_start.pdf
- แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ. (2561). **กระทรวงแรงงาน**. สืบค้นจาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER22/DRAWER039/GENERAL/DATA/0000/00000212.PDF>
- ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ ทับทิมรัฐรักษ์ และสุนันท์ เครือน้ำคำ. (2561). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา).
- โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาวิจัยแนวทงนโยบายการพัฒนาการสร้างสินทรัพย์เพื่อการออมสำหรับครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ. (2558). **สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง**. สืบค้นจาก <http://www.fpo.go.th/eresearch/getattachment//b440ef90-5a64-4f21-ae57-8e35ba8383f0/9087.aspx>
- ชานียะธี ช่างวัฒนกุล และ กลางใจ แสงวิจิตร. (2559). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล**. (ค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- ณิชากร ชัยศิริ, เจษฎา นกน้อย และวาสนา สุวรรณวิจิตร. (2562). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา**. **วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช**, 11(3), 130-136.
- บุญรุ่ง จันทนาค. (2554). **รูปแบบการออม**. สืบค้นจาก <https://www.sites.google.com/site/boonrung02/home/hnwy-thi-3-kar-xxm>
- ปิติพันธ์ อ่อนจันทร์ และ พิทักษ์ สีสุกใส. (2560). **ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่**. **RMUTT Global Business and Economics Review**, 12(1), 100-112.
- ปรารธนา หลีกภัย. (2563). **พฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรัง**. **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**, 112-126.
- ปรารธนา เหล่าคนดี. (2558). **การศึกษาพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงาน กรณีศึกษาพนักงานบริษัททูตโปรเจ็ค(สยาม)จำกัดและพนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวงจำกัด**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เมทาวี มีเกลีต. (2562). **ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย.** (ค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ).
- รายงานผลสำรวจการเข้าถึงการบริการทางการเงินภาคครัวเรือน. (2561). **สำนักงานสถิติ.** สืบค้นจาก https://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/Highlights/FSMP2/FinancialAccessSurveyOfThaiHouseholds_2018.pdf
- วันวิสาห์ ไกยะฝ่าย, อารยา สุระสุข, นุศราพร สุสูงเนิน, สุภาวดี สุวิธรรมา และนิภาดา จรัสเอี่ยม. (2563). พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. **วารสารวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา**, 5(1), 31-42.
- ศิวัช กรุณาเพ็ญ. (2560). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมและพฤติกรรมการออมของคน Gen Y.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- เศรษฐศาสตร์น่ารู้. (2546). **ทฤษฎีการออม.** สืบค้นจาก <http://www2.fpo.go.th/S-Source/ECO/ECO4.htm>
- สุวีณา กลัดเกิด. (2551). **การศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมของพนักงานอุตสาหกรรม เขตนิคมอุตสาหกรรมบางกะดี จังหวัดปทุมธานี.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- สุขใจ น้ำผุด. (2545). **ยุทธศาสตร์การบริหารการเงินส่วนบุคคล.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถานการณ์แรงงานจังหวัดปทุมธานีไตรมาส 2 ปี 2564. (2564). **สำนักงานแรงงานจังหวัดปทุมธานี.** สืบค้นจาก <https://pathumthani.mol.go.th/news/สถานการณ์แรงงานไตรมาส-2-ปี-2564>.
- การออมของครัวเรือนไทย. (2563). **สำนักงานสถิติ.** สืบค้นจาก http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13 /ด้านสังคม/สาขารายได้/การออมภาคครัวเรือน/Q4_2563.pdf
- การสำรวจแรงงานนอกระบบ. (2563). **สำนักงานสถิติ.** สืบค้นจาก http://www.nso.go.th/sites/2014en/Survey/social/labour/informalEmployment/2020/Full_Report_2020.pdf
- ผู้ให้บริการทางการเงิน. (2551). **ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย.** สืบค้นจาก <https://www.1213.or.th/th/aboutfcc/finseervices/Pages/FinUnderBOT1.aspx>
- Ando, A., and Modigliani, F. (1954). The life cycle hypothesis of saving aggregate implications and tests. **America Economic Review**, 53, 55–84.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเรื่อง **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในเขตจังหวัดปทุมธานี** ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปประกอบการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้จัดทำจึงขอความร่วมมือมายังท่านที่ตอบแบบสอบถามโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการออม

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออม

ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออม

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าของข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. อายุ

() 1. 20 – 30 ปี

() 2. 31 - 40 ปี

() 3. 41 - 50 ปี

() 4. มากกว่า 50 ปี

3. สถานภาพ

() 1. โสด

() 2. สมรส

() 3. หย่าร้าง/หม้าย

4. ระดับการศึกษา

() 1. ประถมศึกษา

() 2. มัธยมศึกษา

() 3. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

() 4. สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

() 1. ภาคเกษตรกรรม

() 2. การค้าและการบริการ

() 3. การผลิตหรืออุตสาหกรรม

() 4. อื่นๆโปรดระบุ.....

6. จำนวนบุตร

() 1. ไม่มี

() 2. 1 คน

() 3. 2 คน

() 4. มากกว่า 2 คน

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออมเงิน

คำชี้แจง การออม หมายถึง การฝากเงินกับธนาคาร สลากออมสิน/สลาก ธกส.

7. ท่านจัดสรรเงินออมไว้อย่างไร

- () 1. กำหนดไว้แน่นอนทุกเดือน
- () 2. ไม่มีการกำหนดไว้แน่นอนในแต่ละเดือน ออมตามเงินที่เหลือ
- () 3. กำหนดไว้บางส่วน และออมเพิ่มเติมในบางเดือน

8. ประมาณการออมของท่าน คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของรายได้รวมในแต่ละเดือน

- () 1. ประมาณ 1-10% ของรายได้
- () 2. ประมาณ 11-20% ของรายได้
- () 3. ประมาณ 21-30% ของรายได้
- () 4. มากกว่า 30% ของรายได้
- () 5. ไม่แน่นอน

9. เป้าหมายการออมที่สำคัญที่สุดในการออมเงินของท่าน

- () 1. เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ
- () 2. เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน
- () 3. เพื่อหาผลตอบแทนในการออม
- () 4. เพื่อซื้อทรัพย์สินที่ต้องการ
- () 5. เพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตร/หลาน หรือ ตนเอง
- () 6. อื่นๆโปรดระบุ.....

10. จำนวนเงินออมของท่านโดยเฉลี่ยในแต่ละเดือน

เงินออมเฉลี่ย.....ต่อเดือน

11. ท่านเก็บออมมาเป็นระยะเวลาานานเท่าใด

- () 1. น้อยกว่า 1 ปี
- () 2. 1-2 ปี
- () 3. 3-5 ปี
- () 4. 6 ปีขึ้นไป

12. ท่านเลือกออมเงินผ่านธนาคารรูปแบบใดมากที่สุด

- () 1. ฝากออมทรัพย์
- () 2. ฝากประจำ
- () 3. ซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส.
- () 4. อื่นๆโปรดระบุ.....

13. เหตุผลในการเลือกรูปแบบการออมที่สำคัญที่สุด

- () 1. ผลตอบแทนที่ได้รับ
- () 2. ระยะเวลาในการให้ผลตอบแทน
- () 3. เปลี่ยนเป็นเงินสดง่าย

- () 4. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสถาบันการเงิน
- () 5. สถาบันการเงิน
- () 6. อื่นๆโปรดระบุ.....

14. แนวโน้มการออมเงินในอนาคต

- () 1. ออมเท่าเดิม
- () 2. ออมน้อยลง
- () 3. ออมเพิ่มขึ้น

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออม

กรุณาทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับระดับการให้ความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของท่านมากที่สุด

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการออมเงิน	ระดับความสำคัญที่ส่งผลต่อการออมเงินของท่าน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ระดับ 5	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
ด้านรายได้					
15. ปริมาณรายได้					
16. มีรายได้ชั่วคราวหรือรายได้หลักที่เหมาะสม					
ด้านการบริโภค					
17. ปริมาณรายจ่าย					
18. ค่าใช้จ่ายในการบริโภค					
ด้านอัตราดอกเบี้ย					
19. อัตราผลตอบแทนหรือดอกเบี้ยเงินฝาก					
20. ระยะเวลาผลตอบแทน					
ด้านระดับราคาสินค้า					
21. ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค					

ส่วนที่ 4 ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออม

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับระดับการให้ความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของท่านมากที่สุด

ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการออม	ระดับความสำคัญที่ส่งผลต่อการออมเงินของท่าน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ระดับ 5	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
ด้านจำนวนสาขาสถาบันการเงิน					
22.จำนวนสาขาของธนาคารมีมาก					
23.ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์สถาบันการเงิน					
24.ความมั่นคงของสถาบันการเงิน					
25.สามารถติดต่อได้สะดวก					
26.ความพอใจในการบริการ					
ด้านเป้าหมายการออม					
27.เพื่อใช้จ่ายยามชรา					
28.เพื่อการประกอบอาชีพ					
29.เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน					
30.เพื่อซื้อสินทรัพย์					
31.เพื่อใช้จ่ายทางการศึกษา					
32.เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย					
33.เพื่อให้ได้หลักประกัน เช่น ประกันชีวิต					
34.เพื่อผลตอบแทน					
35.เพื่อกิจกรรมด้านสังคม เช่น งานเลี้ยง					
ด้านสิ่งจูงใจและการโฆษณา					
36.การส่งเสริมด้านการตลาด เช่น เงินฝากคุ้มครองชีวิต					
37.ผลประโยชน์ทางภาษี					
38.ผลตอบแทนสูง					

ภาคผนวก ข
หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๖/๕๘๒๒

คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๓๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์ ดร.ธัญวรัตน์ สุวรรณะ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบฟอร์มการตรวจ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพัชรี สิทธิโอฬารสกุล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบประกันสังคม ในเขตจังหวัดปทุมธานี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะดาโอะ สุขหลง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในกรณีนี้ นักศึกษามีความประสงค์ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรมงคล นิมจิตต์)
ผู้ช่วยคณบดีบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

สำนักงานโครงการปริญญาโท

โทร. ๐ ๒๕๔๙ ๔๘๓๕-๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๔๙ ๔๘๓๖

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชรี สิทธิโอฬารสกุล

โทร. ๐๘๒ ๐๘๕ ๖๐๘๔

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๖/๕๘๒๐

คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์ ดร.ปริญา วีระพงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบฟอร์มการตรวจ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพัชรี สิทธิโอฬารสกุล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบประกันสังคม ในเขตจังหวัดปทุมธานี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะดาโอะ สุธง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรมงคล นิมจิตต์)
ผู้ช่วยคณบดีบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

สำนักงานโครงการปริญญาโท

โทร. ๐ ๒๕๔๙ ๔๘๓๕-๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๔๙ ๔๘๓๖

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชรี สิทธิโอฬารสกุล

โทร. ๐๘๒ ๐๘๕ ๖๐๘๔

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๖/๕๘๒๑

คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร ชัยประสิทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบฟอร์มการตรวจ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพัชรี สิทธิไธพารสกุล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบประกันสังคม ในเขตจังหวัดปทุมธานี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะดาโอะ สุธง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในกรณีนี้ นักศึกษามีความประสงค์ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรมงคล นิมจิตต์)
ผู้ช่วยคณบดีบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

สำนักงานโครงการปริญญาโท

โทร. ๐ ๒๕๔๙ ๔๘๓๕-๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๔๙ ๔๘๓๖

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชรี สิทธิไธพารสกุล

โทร. ๐๘๒ ๐๘๕ ๖๐๘๔

ภาคผนวก ค
ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมของแรงงานนอกระบบ

ส่วนที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	2	1	1	0	2	0.6	นำไปใช้ได้
	3	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	4	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	5	1	1	0	2	0.6	นำไปใช้ได้
	6	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
2	7	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	8	1	1	0	2	0.6	นำไปใช้ได้
	9	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	10	1	0	1	2	0.6	นำไปใช้ได้
	11	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	12	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	13	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	14	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
15	1	-1	1	1	0.3	ควรปรับปรุง	
16	1	1	0	2	0.6	นำไปใช้ได้	
3	17	1	-1	1	1	0.3	ควรปรับปรุง
	18	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	19	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	20	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	21	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรอมของ
แรงงานนอกระบบ (ต่อ)

ส่วนที่	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของ			รวม	ค่าIOC	ความหมาย
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	22	1	1	0	2	0.6	นำไปใช้ได้
	23	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	26	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	27	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	28	1	1	0	2	0.6	นำไปใช้ได้
	29	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	30	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	31	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	32	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	33	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	34	1	1	0	2	0.6	นำไปใช้ได้
	35	1	1	0	2	0.6	นำไปใช้ได้
	36	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	37	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้
	38	1	1	1	3	1	นำไปใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาว พัชรี สิทธิโอฬารสกุล
วันเกิด	31 ธันวาคม 2538
ที่อยู่	37 หมู่ 3 ตำบลบางไทร อำเภอบางไทร จังหวัดอยุธยา
ประวัติการศึกษา	ระดับปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อีเมล	phatcharee_s@mail.rmutt.ac.th

